

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

10 jaar vzw 'de Rand'
**Een familie met
verschillende gezichten**

FiguranDten
Jeannine Haesaerts
over leven met MS
'Ik wil, ik kan,
het moet, het zal'

Vlinders zoeken in
de winter, goed gek?

Carnaval
in Vilvoorde krijgt
nieuw leven
ingeblazen

Jaarlijks
35 miljoen
passagiers
voor Zaventem vanaf 2025

Eddy Frans (l) en Luc Deconinck

De *périphérie* is Vlaamse rand geworden Jarige vzw 'de Rand' kijkt verder dan verfransing

De vzw 'de Rand' viert dit jaar haar tiende verjaardag. Bij de oprichting kreeg ze van de Vlaamse overheid als hoofdplicht het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse rand rond Brussel te ondersteunen en te bevorderen. Voorzitter Luc Deconinck en algemeen directeur Eddy Frans zijn best tevreden over de manier waarop het voorbije decennium aan de weg werd getimmerd, maar ze beseffen allebei terdege dat het waarmaken van de initiële opdracht die 'de Rand' van de overheid kreeg een volgehouden inspanning en een ge diversifieerde aanpak vergt.

TEKST Guido Fonteyn | FOTO Filip Claessens

Bij de start van vzw 'de Rand' begin 1997 lag het accent vooral op het beheer van de tot gemeenschapscentra omgevormde culturele centra in de zes faciliteitengemeenten. Maar al snel werd duidelijk dat het behouden en versterken van het Vlaams karakter van de rand heel wat ruimer geïnterpreteerd diende te worden dan het samenstellen van een aantrekkelijke culturele affiche in de respectievelijke gemeenschapscentra.

Grote weerstand

'Tijdens de eerste jaren na de oprichting van de vzw waren we vooral begaan met de zes faciliteitengemeenten', zegt algemeen directeur Eddy Frans. 'We zorgden en zorgen daar op uiteenlopende vlakken voor de nodige ondersteuning en stimulansen omdat de gemeentebesturen in gebreke blijven ten overstaan van hun inwoners. Ze weigeren gebruik te maken van de mogelijkheden die hen door de Vlaamse Gemeenschap worden geboden, zoals bijvoorbeeld op het vlak van bibliotheekwerking, jeugdbeleid en sport en toerisme. Dat wil niet zeggen dat we tegen deze gemeentebesturen optreden, verre van. We proberen met hen samen te werken, maar de weerstand blijft groot.' Voorzitter Luc Deconinck stelt het nog scherper: 'De Franstalige politieke mandatarissen in de Zes proberen zich nog altijd van Vlaanderen af te sluiten en dromen van een aanhechting bij Brussel of de Franse Gemeenschap, maar dat is zinloos. De zes faciliteitengemeenten zullen altijd tot de Vlaamse Gemeenschap blijven behoren. Overigens hebben wij de indruk dat er een

kloof begint te groeien tussen die Franstalige politieke mandatarissen en hun aanhang enerzijds en de gematigde Franstaligen en anderstaligen anderzijds die moeite doen om zich te integreren. Zo vinden meer en meer Duitsers, Engelsen en Oost-Europeanen de weg naar onze gemeenschapscentra die door veel lokale Franstaligen nog altijd worden gemeden.'

Nieuw werkterrein

Dat de vzw 'de Rand' een onmisbaar instrument is geworden in de regio staat buiten kijf en werd als zodanig ook door de overheid gehonoreerd. In 2006 werd de structuur van de vzw aangepast om haar werking te stroomlijnen en kreeg ze het statuut van Extern Verzelfstandigd Agentschap (EVA) dat de overheid onder meer moet adviseren bij het uitzetten van beleidslijnen ten behoeve van de rand. Er werden ook extra middelen ter beschikking gesteld om naast de 6 faci-

teitengemeenten de actieradius uit te breiden tot de 13 andere gemeenten van de Vlaamse rand die raken aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. 'Dit is een gebied dat meer en meer te maken krijgt met vormen van 'ontnederlandsing' waar men heel verscheiden op reageert', constateert Eddy Frans. 'Sommige gemeenten doen helemaal niets om het tij te keren, terwijl andere zeer militant optreden. Sommige geven anderstaligen bijvoorbeeld loketfaciliteiten, andere weigeren dan weer een andere taal dan het wettelijk voorgeschreven Nederlands te gebruiken. We moeten daar meer lijn in proberen te krijgen. We moeten werken aan een soort code van goede praktijken, waarbij we het Nederlands op een assertieve manier aanprijzen zonder de anderen af te stoten. 'Ontnederlandsing' is een ander fenomeen dan verfransing en daarmee moeten we in de werking van vzw 'de Rand' de komende jaren zeker rekening houden.' □

Pour son dixième anniversaire, vzw 'de Rand' explore de nouveaux horizons

Cette année, vzw 'de Rand' fête son dixième anniversaire. Lors de la création en 1998, l'asbl se vit confier comme mission principale par l'autorité flamande de soutenir et de promouvoir le caractère néerlandophone du Vlaamse rand. Le Président Luc Deconinck et le directeur général Eddy Frans se disent satisfaits des réalisations de la décennie écoulée. Au fil des années, le rayon d'action de vzw 'de Rand' s'est élargi des 6 communes à facilités aux 19 communes du Vlaamse rand. Dans les années à venir, l'asbl entend surtout endiguer la 'dénéerlandisation' de la région en menant une promotion proactive du néerlandais, sans exclure personne.

inhoud

februari 2007 | nr. 02

04 Vijf medewerkers over 10 jaar vzw 'de Rand'

De vzw 'de Rand' mag dezer dagen tien kaarsjes uitblazen. Reden genoeg om even stil te staan bij wat er in die tien jaar allemaal is verwezenlijkt. Met centrumverantwoordelijken Mark De Maeyer (GC de Moelie), Marc Snoeck (GC de Kam) en stafmedewerkers Bernadette Vriamont, Kirsten Saenen en Cindy Van Dijk blikken we terug op het ontstaan, de groei en enkele mijlpalen van vzw 'de Rand'.

08 Strategische Visie Zaventem 2025

In opdracht van de Vlaamse regering ontwikkelde een consortium van studie bureaus een toekomstvisie voor de luchthaven van Zaventem. Daarin is onder meer sprake van een stijging van het jaarlijkse aantal reizigers van 15.6 nu naar 35 miljoen in 2025 en van een toename van het vrachtvolume van 0.7 naar 1.2 miljoen ton.

en ook nog...

- 06 Van Asse tot Zaventem
- 24 Zonder omwegen
- 25 Van huizen en tuinen
- 28 RestauranDt
- 30 Tussen hemel en aarde
- 32 Gemengde gevoelens

10 FiguranDten

Jeannine Haesaerts (59) lijdt al 33 jaar aan multiple sclerose (MS). Ondanks de pijn en de vele ongemakken die deze ziekte met zich meebrengt, blijft ze overeind. In haar boek *Stil verdriet* dat onlangs verscheen, beschrijft ze hoe ze met de hulp van familie en vrienden een zo normaal mogelijk leven probeert te leiden. Maar ook dat ze vaak op het punt heeft gestaan er de brui aan te geven.

12 KFC Vilvoorde leert allochtone spelertjes méér dan voetballen

22 Het verenigingsleven in de rand (5, slot)

Mensen samenbrengen is het belangrijkste doel

26 Vier seizoenen natuur in de rand (2)

Vlinders zoeken in de winter, goed gek?

29 Carnaval in Vilvoorde krijgt nieuw leven ingeblazen

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

'In enkele politiezones kunnen nu sommige diefstallen worden aangegeven via een e-loket'

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren ten behoeve van de bewoners van de Vlaamse rand rond Brussel en is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | **Realisatie** vzw 'de Rand' | **Hoofredactie** Henry Coenjaarts | **Eindredactie en coördinatie** Marjan Van Hecke | **Vormgeving** Jansen & Janssen, Gent | **Fotografie** Patrick De Spiegelaere, Filip Claessens en Kris Mouchaers | **Illustratie** Floris De Smedt | **Druk** A. De Cuyper-Robberecht, Zele | **Redactieadres** Witherendreef 1, 3090 Jezus-eik/Overijse, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | **Verantwoordelijke uitgever** Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Randuit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Vijf medewerkers over 10 jaar vzw 'de Rand'

Een familie met verschillende gezichten

Vzw 'de Rand' mag deze maand tien kaarsjes uitblazen. Reden genoeg om even stil te staan bij wat er in die tien jaar tijd allemaal is gebeurd. Samen met centrumverantwoordelijken Mark De Maeyer en Marc Snoeck en stafmedewerkers Bernadette Vriamont, Kirsten Saenen en Cindy Van Dijck blikken we terug op het ontstaan, de groei en enkele mijlpalen van vzw 'de Rand'.

TEKST Klaartje Van Rompaey | FOTO'S Filip Claessens

Mark De Maeyer, centrumverantwoordelijke van het gemeenschapscentrum de Moelie in Linkebeek, was er van het prille begin bij en beschouwt de oprichting van vzw 'de Rand' als een echte meerwaarde voor de regio. 'Het toenmalige cultureel centrum werd omgevormd tot een gemeenschapscentrum en dat betekende dat we veel soepeler konden werken. Voordien waren wij een buitendienst van het ministerie en moesten we elke beslissing laten goedkeuren door die logge administratieve molen. Maar dankzij de oprichting van vzw 'de Rand' werden we voor een stuk geprivatiseerd en kregen we een dotatie waarmee we veel efficiënter konden werken.' Marc Snoeck, centrumverantwoordelijke van de Kam in Wezembeek-Oppem, herinnert zich vooral de chaos van de beginperiode. 'Er was werkelijk een massa werk: we moesten de barama's nog bepalen, de organisatiestructuur moest nog worden uitgewerkt, in de faciliteitengemeenten moest een gemeenschapscentrum worden uitgebouwd en gerund. Kortom, het was een bijzonder hectische periode.'

Deuren en vensters wagenwijd open

Beide centrumverantwoordelijken stippen de koerswijziging in de houding tegenover anderstaligen aan als één van de belangrijkste veranderingen sinds de komst van vzw 'de Rand'. 'Wat mij opviel toen ik in de Kam begon, was het beperkte aantal verenigingen dat hier over de vloer kwam', vertelt Marc Snoeck. 'Ik heb de deuren en vensters wagenwijd opengegooid voor de internationale verenigingen uit de buurt, ook op het vlak van programmering. Ik heb drastisch gesnoeid in de schoolprogrammering en ik heb geïnvesteerd in een avondprogrammering met de nadruk op muziek, want muziek overstijgt alle talen.' Ook in de Moelie was die omwenteling volgens Mark De Maeyer goed voelbaar. 'Terwijl we vroeger als cultureel centrum een beetje een Vlaams bastion waren, hebben we onze strategie helemaal aangepast toen we een gemeenschapscentrum werden. Vroeger was het idee: laat ons hier in onze cocon een huis bouwen waar Vlamingen hun cultuur kunnen beleven. We waren zeker niet extreem, verre van, maar wel gesloten. Van bij de start van vzw 'de Rand' hebben we echter de deuren geopend met als doel de Franstalige inwoners

Marc Snoeck

van Linkebeek binnen te halen en hen te laten proeven van de Vlaamse cultuur om hen ervan te overtuigen dat in Vlaanderen wonen heel wat charmes heeft.'

Familie breidt uit

Vzw 'de Rand' kreeg van meet af aan een heel ruim takenpakket toebedeeld. Omdat culturele centra gemeenschapscentra werden, kwamen er zogenaamde 'verruimde opdrachten' bij: integratie en onthaal van anderstaligen, taalwetgeving, huisvesting en speciale aandacht voor jeugd. 'Het was echt pure chaos, er was zoveel te doen', weet Marc Snoeck nog. 'De hele werking is pas in zijn plooi beginnen te vallen met de komst van algemeen directeur Eddy Frans.' Die breidde het personeelsbestand meteen uit met drie centrale stafmedewerkers. Bernadette Vriamont was één van hen. 'Ik ben in 1999 aangevraagd om de verruimde opdracht 'onthaal en integratie van anderstaligen' te coördineren. In de praktijk moest ik die functie van nul uitbouwen. We moesten iets doen met en voor de anderstalige inwoners in de rand, maar wat en hoe was nog niet duidelijk. In de eerste plaats hebben we de taallessen NT2 (Nederlands als tweede taal) verder uit-

Kirsten Saenen (l) en Bernadette Vriamont

Mark De Maeyer

gebouwd in de zes centra en daarna zijn we begonnen te brainstormen over welke activiteiten we voor deze doelgroep konden organiseren. Een van mijn eerste activiteiten was het opzetten van de *Speakers' Corner*, een evenement waarbij we eurocraten en Vlamingen samenbrachten rond een hoogstaande

‘We moeten naar de anderstaligen toestappen met een positief verhaal en tonen wat er in Vlaanderen op cultureel vlak allemaal gebeurt’

lezing van een bekende Vlaming. Dat is een gigantisch succes geworden. Voor de eerste spreker, Jean-Luc Dehaene, was de opkomst meteen heel groot, al werd die eerste bijeenkomst spijtig genoeg wat overschaduwd door een inval van het TaalActieKomitee omdat Dehaene als burgemeester van Vilvoorde net coalitiegesprekken had aangeknoopt met de Franstaligen.

Al gauw bleek dat er ook in de faciliteitsgemeenten extra medewerkers nodig waren om tegemoet te kunnen komen aan de behoeften van de lokale jeugd- en sportverenigingen. Anders dan in een gewone Vlaamse gemeente, konden en kunnen die immers

niet aankloppen bij het gemeentebestuur, want die hadden en hebben niet eens sport- of jeugdfunctionarissen. In 2003 nam vzw ‘de Rand’ daarom drie decentrale stafmedewerkers in dienst die lokaal in een gemeenschapscentrum werken. Kirsten Saenen, toen zelf één van hen, vindt die fysieke aanwezig-

heid in de gemeenschapscentra heel belangrijk. ‘De medewerkers van ‘de Rand’ voor sport en jeugd kregen opeens een gezicht en daardoor wisten de verenigingen bij wie ze terecht konden. Het exacte takenpakket van de stafmedewerkers varieert overigens van centrum tot centrum. We zijn een familie met allemaal andere gezichten en allemaal verschillende karakters en dat maakt het zo boeiend.’

Kirsten Saenen was eerst bevoegd voor zowel Sint-Genesius-Rode, Linkebeek als Drogenbos, maar al snel werd de functie herschikt. ‘Na enkele maanden is Cindy Van Dijck erbij gekomen. Zij nam Rode en Dro-

genbos over en ik werkte halftijds in de Moe- lie en halftijds als centrale stafmedewerker om de jeugd- en sportdossiers bij instanties buiten ‘de Rand’ beter te kunnen verdedigen.’ Cindy kwam in dienst op het moment dat het Sportoverleg van start ging. ‘Ik heb dat Sportoverleg mee op poten gezet en uitgebouwd. Mijn belangrijkste taak is het lokale jeugd- en sportverenigingsleven te ondersteunen en als schakel te fungeren tussen de overkoepelende instanties en de basis. Sinds 2002 krijgt vzw ‘de Rand’ jaarlijks een aanzienlijke projecttoelage van de Vlaamse Gemeenschap en wij moeten ervoor zorgen dat die middelen eerlijk verdeeld worden. We hebben daarvoor een systeem uitgedokterd met een verdeelsleutel. Daarnaast help ik ook mee om elk jaar een jeugdwerkbeleidsplan op te stellen en organiseer ik regelmatig kinderateliers, schoolvoorstellingen, familienamiddagen, etc.’

Mijlpalen en gemengde gevoelens

Op tien jaar tijd is de personeelsploeg van vzw ‘de Rand’ aanzienlijk uitgebreid, zijn de opdrachten steeds ruimer geworden en is de lijst met verwezenlijkingen onmeetbaar lang geworden. Als we bij Mark De Maeyer ponsen ▶

► naar zijn persoonlijke hoogtepunten, noemt hij twee extra-muros-activiteiten van de Moelie: *Open Tuinen* en *Tournée Générale*. 'Met ons project *Open Tuinen* laten we Vlaamse en Franstalige inwoners van Linkebeek bij elkaar over de vloer komen zodat ze, buiten alle communautaire beslommeringen om, gezamenlijke interesses kunnen delen. Voor Franstaligen is de drempel veel lager om tuinen van Vlamingen te gaan bekijken dan om naar de Moelie te komen. Dat komt omdat het gemeentebestuur ons blijft afschilderen als extremisten en halve fascistten. Een gelijkaardig hoogtepunt was onze *Tournée Générale*. Samen met enkele cultuurminnende Franstaligen hebben we de geschiedenis van het ooit zo bloeiende caféleven in Linkebeek uitgespit. Op basis daarvan hebben we een parcours uitgewerkt van cafés die al dan niet meer bestonden. We hebben daarmee 1000 man gemobiliseerd, wat in Linkebeek hallucinant veel is.'

Marc Snoeck beschouwt vooral de komst van de zes gemeenschapskranten (waarvan in elke faciliteitengemeente maandelijks een plaatsgebonden editie wordt verspreid) als één van de grootste mijlpalen. 'Het is misschien een boude uitspraak, maar ik denk dat die nog meer gemeenschapsvormend werken dan het centrum zelf. Die krantjes worden druk gelezen door de Vlamingen, maar ook door anderstaligen. Zonder die krantjes zijn de centra eilandjes op zichzelf.' Bernadette kijkt met gemengde gevoelens terug op het NT2-overleg met de overheid. 'Omdat de taalsituatie in de rand zo verschillend is van de situatie in de rest van Vlaanderen, hebben we tijdens dat overleg gepleit voor de oprichting van een apart Huis van het Nederlands in deze regio. Dat is ons niet gelukt, en dat vind ik nog altijd heel jammer. Maar onze inspanningen zijn niet helemaal voor niks geweest, want minister Frank Vandenbroucke heeft wel ons pleidooi voor een intense taalpromotie in de rand opgepikt, zodat vzw 'de Rand' nu over een stevig pakket middelen beschikt om een charmeoffensief voor de Nederlandse taal te voeren in de rand.'

Kirsten Saenen moet meteen denken aan het grensoverschrijdende petanquetornooi dat vzw 'de Rand' ooit heeft georganiseerd. 'Dat was een samenwerking tussen de zes gemeenschapscentra waarbij alle verenigingen werden betrokken en dat een groot succes was.' Cindy Van Dijck kijkt met veel voldoening terug op de zwemmarathon in Rode. 'We organiseren die sinds twee jaar samen met de vzw Wauterbos Sport en zijn er telkens in geslaagd om 800 mensen te laten zwemmen op 24 uur tijd. Daarnaast kun je hier niet naast de Jeugdhappening van de vzw Jeugdwerkgroep Rode kijken, een echte klassieker. Daar hoort altijd een

fuij bij die toch ongeveer 1000 jongeren lokt. Het is zowat de enige fuij in een heel jaar omdat er in Rode gewoon geen fuijinfrastructuur is. Voor veel jongeren uit Rode is onze jeugdhappening hun eerste fuij.'

Uitdagingen voor de toekomst

Hoewel vzw 'de Rand' al veel behoeften heeft ingevuld, blijft er dus duidelijk werk aan de winkel. 'Dat chronisch gebrek aan jeugd- en fuijinfrastructuur in de faciliteitengemeenten proberen we nu in kaart te brengen in een jeugdinfrastructuurbeleid', vertelt Kirsten Saenen. 'Pas als de behoeften op papier staan, kunnen we gaan aankloppen bij de overheid en andere instanties om oplossingen te zoeken.' Mark De Maeyer heeft dan weer wilde plannen op toeristisch vlak. 'We willen gaan samenwerken met verschillende instanties om bezienswaardigheden in de buurt en wandelingen te bundelen in een folder en te verspreiden over heel Vlaanderen. Ons doel is om Linkebeek tegen september volgend jaar toeristisch op de kaart te zetten.' Cindy zal zich waarschijnlijk in de nabije toekomst samen met Sportoverleg Rode storten op het opstellen van het sportbeleidsplan. 'Ons systeem van subsidieverdeling zal veranderen en dat sportbeleidsplan komt ervoor in de plaats. We gaan eerst polsen of het gemeentebestuur het plan opstelt, zoniet nemen wij dat voor onze rekening.'

Volgens Marc Snoeck is de grote uitdaging voor de toekomst om tussen het Vlaamse en het internationale verenigingsleven een wisselwerking tot stand te laten komen. 'Het is ons gelukt om de drempelvrees van anderstaligen om naar de Kam te komen, weg te nemen. Maar er is nog te weinig samenwerking tussen het Vlaamse en het internationale verenigingsleven en daar moeten we aan werken.' Bernadette meent tenslotte dat vzw 'de Rand' nog harder moet proberen om de anderstaligen te charmeren met onze Vlaamse cultuur. 'We moeten naar de anderstaligen toestappen met een positief verhaal, we moeten tonen wat er in Vlaanderen op cultureel vlak allemaal gebeurt. En we kunnen daar gerust mee uitpakken want we staan er gewoon.' □

Info

Het weekblad Knack van 30 januari pakt n.a.v. de tiende verjaardag van vzw 'de Rand' uit met een *special* over onze regio, vol reportages en interviews.

Nederlands in gebouwen van de gemeente

GRIMBERGEN Wie in de toekomst gebruik maakt van de gemeentelijke infrastructuur van Grimbergen, moet het Nederlands als voertaal gebruiken. Dat staat in het nieuwe bestuursakkoord van lokale coalitiepartners CD&V en VLD. 'Er bestaat al een regeling die zegt dat wie de sportinfrastructuur van de gemeente gebruikt, het Nederlands als voertaal moet hanteren. Dat geldt bijvoorbeeld voor de trainers. Trainingen mogen niet in het Frans of een andere taal worden gegeven. Die maatregel wordt nu uitgebreid naar elke gemeentelijke infrastructuur, zoals onder meer het cultuurcentrum. Als er bijvoorbeeld computerles wordt gegeven, mag dat alleen in het Nederlands. Maar het gaat voor alle duidelijkheid niet over privé-gesprekken tussen mensen', legt CD&V-voorzitter Karl Verdickt uit. 'De maatregel maakt trouwens deel uit van een heel pakket dat het Vlaamse karakter van Grimbergen moet helpen behouden. Zo komt er ook een campagne om het Vlaams karakter van het straatbeeld te stimuleren en een meldpunt voor taalklachten.' TD

Van Asse tot Zaventem

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

Meer wijkagenten

DILBEEK De lokale politie van Dilbeek wil dichterbij de bevolking staan en heeft daarom besloten het aantal wijkinspecteurs te verhogen van negen naar veertien. 'Dilbeek bestaat uit veertien wijken, dus hebben we nu één inspecteur per wijk. Voordien was de werklust niet altijd evenredig verdeeld, maar dankzij de extra wijkagenten is dat nu wel het geval', legt Jurgen Cooman, wijkcoördinator van de Dilbeekse lokale politie uit. 'Het onthaal bij

de Dilbeekse politie gebeurt sinds een tijdje door burgerpersoneel. Daardoor hebben we nu vijf extra agenten ter beschikking die op pad kunnen in de wijken. Ze zullen zich vooral verplaatsen met de fiets of de bromfiets, zodat ze makkelijk aanspreekbaar zijn. De bevolking zal een speciale nieuwsbrief krijgen waarin hun wijkinspecteur wordt voorgesteld alsmede op welk gsm-nummer ze hem of haar kunnen bereiken.' TD

Ondertiteling Frans en Engels op Ring-TV

DE RAND Binnenkort wordt een aantal programma's op de regionale televisiezender Ring-TV ondertiteld in het Frans en het Engels. 'Het gaat om Toernee General, waarin we telkens een week lang door een van de 35 steden en gemeenten van Halle-Vilvoorde trekken en het Weekoverzicht', zegt hoofdredacteur Dirk De Weert.

'De bedoeling is om ook anderstaligen de kans te geven op de hoogte te blijven van het wel en wee in onze regio. Tegelijk willen we hen zo aanzetten om Nederlands te leren, zodat ze al onze programma's kunnen bekijken en begrijpen.' De ondertiteling in het Frans en het Engels komt er met de financiële steun van de Vlaamse overheid. TD

Nieuwe permanentie voor Huis van het Nederlands

ZAVENTEM Het Huis van het Nederlands heeft een nieuwe permanentie geopend in het Centrum Sint-Maarten in Zaventem. 'De bedoeling is om nog meer anderstaligen te bereiken', zegt Marjolijn Van Dooren, coördinator van het Huis van het Nederlands Vlaams-Brabant. Het Huis van Nederlands geeft anderstaligen gratis informatie over cursussen Nederlands en helpt hen de gepaste cursus te vinden. 'Naast onze antennes in Halle en Vilvoorde, hebben we nu permanenties in vijf gemeenten van Halle-Vilvoorde. Zaventem was tot nog toe een blinde vlek in onze werking. De anderstaligen uit die gemeenten moesten naar Leuven of Vilvoorde om ons te kunnen bereiken. Omdat we de drempel zo laag mogelijk willen houden, zijn we nu ook gestart met een permanentie in Zaventem', besluit Marjolijn Van Dooren. TD

Het Huis van Nederlands is ondergebracht in het Centrum Sint-Maarten, Veldeke 1 in Zaventem, en is elke vrijdagvoormiddag van 9.00 tot 12.00 u. geopend. Voor meer info over lessen Nederlands kunt u ook bellen naar 0473-79 53 70.

1700
nieuw nummer
Vlaamse infolijn

De Vlaamse infolijn heeft voortaan een nieuw en korter gratis nummer: 1700. Het nummer is ook meteen de nieuwe naam van de infolijn van de overheid, waar allerlei informatie kan worden gevraagd over bijvoorbeeld studietoelagen of subsidies. Jaarlijks maken meer dan een miljoen mensen gebruik van het gratis nummer. Ondanks het succes van de Vlaamse Infolijn bleken veel mensen het oude lange telefoonnummer niet te kennen. Vandaar het nieuwe, korte en eenvoudige nummer 1700. TD

Strategische Visie Zaventem 2025

Jaarlijks 35 miljoen passagiers en een verdubbeling van het aantal jobs

Het consortium van studie bureaus dat in opdracht van de Vlaamse regering een 'Strategische Visie Zaventem 2025' ontwikkelde, acht – mits voldaan wordt aan een aantal voorwaarden – tegen 2025 een verdubbeling van het aantal jobs mogelijk zowel op de luchthaven (van 20.000 tot 40.000) als in de regio (van 40.000 naar 80.000).

TEKST Luc Vanheerentals | FOTO Patrick De Spiegelaere

De opdracht aan de studie bureaus maakt deel uit van het 'Strategisch Actieprogramma voor de Reconversie en Tewerkstelling in de luchthavenregio' (START) dat de Vlaamse regering eind 2004 lanceerde na de aankondiging van het vertrek van koerierbedrijf DHL dat dit jaar naar Leipzig verhuist, waardoor op de luchthaven van Zaventem 1.500 jobs verdwijnen. Ook het Sabena-faillissement uit 2001, met een verlies van 7.500 jobs, is vanzelfsprekend nog niet vergeten.

Het START-project heeft als doelstellingen voldoende ruimte te creëren voor nieuwe activiteiten en nieuwe tewerkstelling in de luchthavenregio, de verbetering van de mobiliteit in dit gebied, de uitbouw van de luchthaven als internationale toegangspoort en de verbetering van de leefomgeving. Meer concreet werd een stabiel en rechtszeker kader

voor de uitbating van de luchthaven in het vooruitzicht gesteld, een betere toegankelijkheid, meer bedrijvenzones, versterking van

de arbeidsmarkt en een strategische visie op de ontwikkeling van de luchthaven. Er zijn ondertussen al zaken gerealiseerd zoals nieuwe buslijnen naar de luchthaven en er staat heel wat op stapel zoals de verbinding met de spoorlijn Brussel-Antwerpen, het ontsluiten van de bedrijvenzone Westrode enz.

Sterke troeven

Het consortium maakte inmiddels zijn voorstel tot strategische visie op de ontwikkeling van de luchthaven over aan de Vlaamse regering, maar deze besliste nog niet wat ze er concreet mee zal gaan doen. In de studie

Strategic Vision for Zaventem 2025

The opportunities for growth in the airport region are discussed in a report, entitled 'Strategic Vision Zaventem 2025', which the Government of Flanders commissioned from a consortium of consultancy firms. The airport continues to be a fast-growing market, while the region is a much-coveted location for businesses. In the light of these factors the report regards it as feasible that the level of employment at the airport and in the region should double and further industrial zones be created by 2025. The report refers to a number of strategic targets, such as an increase in the number of passengers from 15.6 to 35 million a year and a rise in freight transport volumes from 0.7 to 1.2 million tonnes. 40% of travel to and from the airport should be undertaken by public transport, while accessibility for road users is improved. There have to be strict curbs on aircraft noise at night and a sharp cut in the number of people seriously disturbed by airport operations. Lastly, administrative proposals are also floated with a view to producing a better airport management policy.

wordt nog eens gewezen op de sterke troeven van deze regio. De luchtvaart blijft een dynamische groeiemarkt die de economische groei met een factor 2 overtreft. Een luchthavenregio is daarenboven een erg begeerde locatie voor de vestiging van ondernemingen. Zaventem heeft bovendien een groot potentieel achterland, niet in het minst wegens de nabijheid van de EU-hoofdstad Brussel. Als luchthaven heeft Zaventem ook het voordeel dat hier wegens de beschikbare banen nog heel wat groeimogelijkheden zijn zonder dat er zwaar geïnvesteerd moet worden.

Naast de vermelde verdubbeling van de tewerkstelling, worden in de studie nog andere strategische doelstellingen naar voor geschoven zoals een stijging tegen 2025 van het aantal passagiers van 15,6 tot 35 miljoen per jaar en van het vrachtvolume van 0,7 naar 1,2 miljoen ton. Het aandeel van het openbaar vervoer in de verplaatsingen van en naar de luchthaven moet oplopen tot 40 procent en ook de bereikbaarheid via de weg moet verbeteren. De nachtelijke lawaaihinder moet teruggebracht worden tot 40 procent van het huidige niveau en ook het aantal mensen dat zware hinder ondervindt, moet dalen. Om de vijf jaar moeten er tenslotte ook 80 ha bijkomende bedrijfszone beschikbaar worden gesteld. Het consortium schuift 18 strategische projecten naar voor om dit allemaal te realiseren.

Strategische projecten

Naast het reeds vermelde stabiele exploitatiekader moet de overheid Zaventem steunen in het aantrekken van luchtvaartmaatschappijen om zich verder te ontwikkelen als internationaal vervoersknooppunt. In het luchthavengebied moeten Brucargo West (37 ha), de militaire luchthaven (23 ha) en verlaten bedrijfsruimtes een nieuwe bestemming krijgen. De luchthaven moet een volwaardige aansluiting krijgen op het nationale en internationale spoornetwerk, wat onder meer een HST-halte op de luchthaven impliceert. De overheid moet Brussel en Vlaanderen als bestemmings- en vestigingsplaats promoten en zorgen voor een voldoende arbeidsaanbod, waarbij met name gedacht wordt aan het inschakelen van de arbeidsreserve uit Brussel.

Qua mobiliteit worden de lopende projecten in het kader van START (aanpassing van de Brusselse ring, noordelijke wegontsluiting, Brucargo-station, ...) als onvoldoende beschouwd en wordt onder meer gepleit voor een volledige sluiting van de Brusselse ring en de aanleg van een zuidelijke wegontsluiting (naar de E40). Om het wegverkeer vlotter te laten verlopen moeten er meer telematicatoepassingen komen op de ring en de A201 (naar de luchthaven). Ook op vlak van openbaar vervoer worden bijkomende maatregelen voorgesteld zoals het opwaarderen van buslijnen tot voorstedelijke sneltram- of metrolijnen en het organiseren van vraagaf-

hankelijk vervoer zoals de nachtbus Leuven-luchthaven.

Om de lawaai-overlast te beperken dient de overheid maatregelen te nemen aan de bron door bijvoorbeeld het aantal nachtvluchten na het DHL-vertrek te limiteren tot 18.000 en de geluidsimpact per vliegbeweging te beperken via aangepaste landingsrechten. Er mag niet meer gebouwd worden in zones met veel geluidshinder en bewoners moeten worden geholpen om hun woning aan te passen. Om nieuwe bedrijvzones te creëren wordt niet alleen – zoals in START – gekeken naar verlaten zones in de regio Vilvoorde-Machelen maar ook naar het spoorweggebied in het Brussels Gewest. De netto-ruimtebehoefte tegen 2025 wordt geschat op 325 ha waarvan 25 procent in kantorenzones en 75 procent op bedrijventerreinen en de helft van het totaal in een cirkel van 5 km rond de luchthaven. De bedrijventerreinen moeten ook efficiënter worden gebruikt.

Beter bestuur

Tot slot worden ook voorstellen gedaan op bestuurlijk vlak. Zo wordt gepleit voor de oprichting binnen de Vlaamse administratie van een afdeling luchthavenbeleid die beleidsvoorbereidend werk verricht. Naast de aanstelling van een commissaris voor de luchthavenontwikkeling van Zaventem,

wordt eveneens gepleit voor de oprichting van een uitvoeringsmaatschappij met rechtspersoonlijkheid. Er dient een kaderdecreet voor het Vlaamse luchthavenbeleid te worden uitgewerkt én een operationeel masterplan voor de regio. Met de federale overheid en het Brussels Gewest moet een samenwerkingsakkoord worden gesloten voor de ontwikkeling van de luchthaven. Om dit alles een kans op slagen te geven, zijn vanzelfsprekend ook de nodige financiële middelen vereist.

Intussen is lang niet iedereen onverdeeld gelukkig met de megalomane plannen om de activiteiten op de luchthaven van Zaventem fors uit te breiden. De actiegroep 'Sterrebeek 2000' is alvast niet te spreken over het feit dat in de studie nauwelijks aandacht wordt besteed aan de bijkomende overlast op het vlak van verkeer, geluidshinder en luchtkwaliteit. 'Indien de luchthaven inderdaad zo voorspoedig groeit als de Vlaamse regering vooropstelt, dan dreigen in 2025 mobiliteit en leefbaarheid de grote verliezers te worden', zo luidt het in het laatste nummer van het ledenblad van 'Sterrebeek 2000'

Een regering die van 'goed bestuur' zo graag haar visitekaartje maakt, zou dergelijke fundamentele bezwaren die leven aan de basis minstens mee in overweging moeten nemen alvorens het licht op groen te zetten voor de verdere ontwikkeling van de luchthaven. □

Het eerste fotoboek over Brussels Airport

Van de Belgische topfotograaf Tom D'Haenens verscheen enkele maanden geleden bij uitgeverij Lannoo een boek waarin hij in 280 foto's een beeld schetst van het leven op de luchthaven van Zaventem. D'Haenens, die al foto's maakte voor vele grote bedrijven en ook jarenlang privé-fotograaf was van de Belgische koninklijke familie, kreeg als eerste de toestemming om hiervoor een jaar lang waar dan ook te vertoeven op de luchthaven. Dat leverde maar liefst 12.000 foto's op, waarvan hij er 280 selecteerde voor het eerste fotoboek ooit over Brussels Airport. Het is een meeleefboek geworden over luchthavenpersoneel, reizigers, vips, architectuur, hightech constructies, panorama's en nog veel meer.

'Het was mijn bedoeling om alle facetten in beeld te brengen en zo te laten zien hoe deze luchthaven, die vorig jaar werd uitgeroepen tot een van de beste in Europa, functioneert. We tonen dus ook dingen die niemand ooit ziet, zoals bijvoorbeeld de wijze waarop men met veiligheid bezig is. Ik heb heel lang moeten aandringen om dit te kunnen doen, maar uiteindelijk heb ik carte blanche gekregen om overal te gaan en staan waar ik wilde, wat uitzonderlijk is gezien de angst voor terroristische aanslagen', aldus D'Haenens.

Het fotoboek biedt een staalkaart van emoties, het monumentale en hightech en je ziet daarnaast ook personeel in actie uit alle diensten, gaande van piloten en mensen van de catering en de veiligheidsvoorzieningen, tot de aalmoezenier en degenen die de toestellen en pistes sneeuw- en ijsvrij houden of vogels of konijnen weghouden van de vliegtuigen. D'Haenens fotografeerde ook de emoties van afscheidnemende of mekaar weerziende mensen. De luchthaven is natuurlijk een plaats waar veel vips komen. Daarom passeren ook Tony Blair, de Dalai Lama, Robbie Williams e.a. de revue. Maar ook het vrachtvliegtuig dat giraffen transporteert, komt aan bod. Luchtfoto's brengen de architectuur van de luchthaven treffend in beeld.

Info

- Tom D'Haenens, Brussels Airport, 2006, uitgeverij Lannoo, 224 blz., € 55,95.
- RandKrant heeft 5 exemplaren van dit fotoboek gekregen om te verdelen onder zijn lezers. Wie ons een kaartje (RandKrant, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik) of een e-mail (randkrant@derand.be) stuurt vóór 15 februari maakt kans tot de gelukkigen te behoren.

Jeannine Haesaerts schrijft boek over leven met MS

‘Ik wil, ik kan, het moet, het zal’

Jeannine Haesaerts uit Vilvoorde is 59 en lijdt al 33 jaar aan multiple sclerose. Ondanks de pijn en de ongemakken die deze ziekte met zich meebrengt, werd ze toch actief in de Vilvoordse politiek en besloot ze zich in te zetten voor de lokale Adviesraad voor Gehandicapten. In het boekje *Stil verdriet* kun je haar levensverhaal lezen. ‘Liefde, vriendschap en genegenheid drijven je voort. Daardoor hou je vol. Zonder dat ben je niets’, vindt Jeannine.

TEKST Ines Minten | FOTO Patrick De Spiegelaere

In het begin van haar huwelijk baatte Jeannine Haesaerts een wassalon uit. Ze werd zwanger en kreeg een dochter. Zij en haar man François hadden de toekomst en het geluk voor zich. Dachten ze! Want Jeannine herstelde moeilijk van de bevalling. Ze had zware rugklachten en sleepte ook een beetje met een been. Uiteindelijk raadpleegde ze haar huisarts; het eerste doktersbezoek in een lange reeks. ‘Het heeft negen jaar geduurd voor ze me met zekerheid konden zeggen dat het om multiple sclerose ging’, vertelt Jeannine. ‘In de jaren 70 beschikten ze nog niet over de middelen die er nu zijn. Ze hebben gedacht aan epilepsie, tumoren enzovoort. Ik denk dat ik zowat alle ziekenhuizen van het land van binnen heb gezien.’

Helemaal opnieuw beginnen

Opgeven deed Jeannine Haesaerts nooit. ‘Ik heb wel vaak op het punt gestaan om er de brui aan te geven, hoor’, geeft ze toe. ‘Als ik het weer eens niet kon uithouden van de pijn of als ik een opstoot had waar maar langzaam beterschap in kwam, raakte ik gemakkelijk in de put. Maar ik had een kind dat me nodig had, een echtgenoot op wie ik ten volle kon rekenen en een zaak die moest blijven draaien. ‘Ik wil, ik kan, ’t moet en ’t zal’ werd mijn motto. Het was een spreuk die vroeger op school altijd op het bord geschreven stond en die me nog vaak van pas is gekomen.’

Jeannines echtgenoot kon een superette overnemen. Het leek hem een goed idee, omdat Jeannine dan minder zwaar werk zou moeten doen dan in het wassalon. ‘Ik dacht dat aan de kassa zitten wel zou lukken’, zegt ze. ‘Helaas werden de aanvallen erger. Soms liet ik dingen uit mijn handen vallen of zakte ik gewoon door mijn benen. ’s Avonds moest ik me vasthouden aan de winkelrekken om tot in onze woonvertrekken te geraken, want normaal lopen kon niet.’ De zaak begon te bloeien, maar het was niet vol te houden, te meer omdat François kapot dreigde te gaan aan de stress om het werk van zijn vrouw in de winkel en in huis zoveel mogelijk te verlichten. Het echtpaar deed de superette noodgedwongen van de hand. ‘Daar zaten we dan: zonder geld, zonder werk, zonder vaste woning. We moesten helemaal opnieuw beginnen.’

Bezig blijven loont de moeite

Jeannine Haesaerts zit nu al 28 jaar in een rolstoel. Ze is alle opstoten van haar ziekte lang-

Jeannine Haesaerts schreibt ein Buch über das Leben mit MS

Jeannine Haesaerts (59) leidet schon seit 33 Jahren an Multipler Sklerose. Trotz der Schmerzen und der Unannehmlichkeiten, die die Krankheit mit sich bringt, wurde sie in der Politik in Vilvoorde tätig, entschloss sie sich dazu, sich für den *Adviesraad voor Gehandicapten* („Beirat für Behinderte“) einzusetzen und schrieb sie ihre Lebensgeschichte in dem Buch *Stil verdriet* („Stiller Kummer“). ‘Liebe, Freundschaft und Zuneigung von Freunden und Familie treiben den Menschen vorwärts. Nur so kann man durchhalten’, so Jeannine. ‘Ich will es, ich kann es, es muss sein, und es wird sein’, das wurde mein Motto. Ich habe mein Buch geschrieben, um den Menschen zu zeigen, dass man trotz Krankheit und Missgeschick dennoch viel Gutes erleben kann. Wenn man beschäftigt ist, bleibt die Moral hoch und kann man anderen helfen. Trotz all unserer Probleme sind mein Mann und ich sehr glücklich.’ Das Buch *Stil verdriet* ist erhältlich in der Standaard-Buchhandlung in Vilvoorde, über www.freemusketeers.nl oder bei der Autorin selber (tel. 02-252 25 82).

zaam maar vastberaden te boven gekomen. ‘MS kan zich op verschillende manieren uiten’, legt ze uit. ‘Sommige patiënten gaan heel langzaam achteruit. Bij mij loopt het anders. Ik krijg zware crisissen, waarvan ik met veel moeite herstel. Ik word weer beter, maar hou er toch telkens iets anders aan over.’ Ze ondervond dat in een hoekje zitten wegwijnen geen zin had. ‘Dat was voor mij, noch voor mijn gezin een optie. Bovendien heb ik nooit goed kunnen stilzitten, ik moet me nuttig kunnen voelen. Daarom heb ik het boek ook geschreven, om de mensen te laten weten dat je ondanks ziekte en tegenslag toch goede dingen kunt meemaken in je leven. Het kost soms enorm veel energie, maar het loont absoluut de moeite. Door bezig te blijven, hou je jezelf uit de put en kun je zelfs anderen helpen. Ondanks al onze problemen zijn François en ik toch nog altijd heel gelukkig. Dat vond ik een mooie boodschap om door te geven.’

Vergaderen in pyjama

In 1988 vroeg toenmalig eerste minister en huidig burgemeester van Vilvoorde Jean-Luc Dehaene of Jeannine niet op zijn verkiezingslijst wilde staan. ‘Ik had me nog nooit met politiek beziggehouden, kende er niets van, en ben dus nogal onnadenkend op zijn vraag ingegaan. Ik heb geen seconde gedacht dat ik ooit verkozen zou worden.’ Dat bleek een misrekening, want Jeannine haalde de tiende zetel binnen voor haar partij. ‘Dat schudde me wakker. Ik wilde het in mij gestelde vertrouwen niet beschamen en ben me ten volle voor de gemeentepolitiek beginnen in te zetten. Ik besloot me te concentreren op sociale problemen. Wie kan er tenslotte de zwakkeren in de samenleving beter begrijpen dan iemand die zelf tot die groep hoort?’ Ze werd gemeenteraadslid en voorzitter van de werkgroep die later uitgroeide tot de Vilvoordse Adviesraad voor Mensen met een Handicap. ‘In het begin viel het me bijzonder zwaar’, vertelt Jeannine. ‘Ik was veel ziek en moest me nog helemaal inwerken. Achteraf gezien vind ik het echter een goede stap, te meer omdat ik toch al heel wat heb kunnen verwezenlijken.’ In 2000 begon Jeannine aan haar derde legislatuur. ‘Het heeft weinig gescheeld of ik had de politiek toen moeten laten schieten’, zegt ze. ‘Ik had een aantal zware operaties ondergaan en was nog volop aan het revalideren. Maar het leek zo zonde om al wat ik tot dan had bereikt op te geven. Mijn taak zat er nog niet op.’ Ze koos

vanaf dan voor de ocmw-raad. ‘Ik geef toe dat ik meer dan eens in pyjama op de vergaderingen ben verschenen. Maar ik was er dan toch maar!’

De stad als hindernissenparcours

Aangezien Jeannine Haesaerts zelf rolstoelgebruiker is, krijgen de problemen van gehandicapten haar volle aandacht. ‘Met de Adviesraad bekommeren we ons bijvoorbeeld om de toegankelijkheid in de stad. Dat is op veel plaatsen nog altijd een groot probleem, hoewel er de laatste jaren gelukkig meer en meer aan gedaan wordt. Bij nieuwbouw wordt er bijvoorbeeld al vaak rekening mee gehouden en in het kader van de renovatie van het stadhuis van Vilvoorde is ook dat volledig aangepast. En dan heb ik het nog niet gehad over de problemen die andere gehandicapten ervaren’, gaat Jeannine door. ‘Ook voor hen proberen we natuurlijk iets te doen.’ Mensen komen ook geregeld met persoonlijke vragen bij haar aankloppen. ‘Het doet me deugd als ik hen op een of andere vooruit kan helpen’, zegt ze.

Alleen lukt het niet

Jeannine Haesaerts is in Vilvoorde geboren en opgegroeid. ‘Ik zou hier nooit weg willen’, zegt ze. ‘Mijn familie en vrienden wonen er, mijn hele leven speelt zich hier af. Ook door mijn activiteiten in de gemeentepolitiek en de Adviesraad ken ik hier veel mensen. Als ik bijvoorbeeld naar de markt ga, is dat meer voor de spontane babbeltjes dan voor mijn inkopen. Ik kom soms zoveel mensen tegen met wie ik even een praatje maak, dat ik op het eind weer naar huis moet zonder inkopen’, lacht ze. ‘Eigenlijk vind ik dat allemaal erg prettig, want het sluit aan bij mijn sociale ingesteldheid. Als kind zat ik al in jeugdbewegingen. Het is waarschijnlijk dat sociale aspect van de politiek dat me ertoe aanzet me zo voor anderen in te zetten.’

Jeannine en François zijn ondertussen bijna 39 jaar getrouwd. ‘Vanaf onze huwe-

lijksdag hebben we alles altijd samen gedaan en nu doen we het nog zo. We zijn compleet op elkaar ingesteld. Ik kan me geen dagen voorstellen waarop ieder zijn eigen weg gaat naar zijn werk en pas ’s avonds weer thuis komt.’ Natuurlijk heeft de ziekte wel druk op de relatie gelegd. ‘In het begin was ik ontzettend bang dat ik François zou verliezen’, legt ze uit. ‘En natuurlijk had hij het er ook moeilijk mee, maar uiteindelijk is gebleken dat we een enorm sterke band hebben. We hebben er vaak over gepraat want ik wou weten waar ik voor stond, als hij me wilde verlaten, dan liever meteen. Daar is echter nooit sprake van geweest. We hebben ingezien dat we elkaar heel erg nodig hebben, zowel ik hem als hij mij. Alleen lukt het niet!’ Jeannine is ervan overtuigd dat de liefde en genegenheid die ze van haar familie en vrienden krijgt al die jaren haar drijfveer is geweest om het vol te houden en de problemen elke keer weer te boven te komen. ‘Ik heb een fantastische dochter en schoonzoon en twee schatten van kleinkinderen. Als ik al die bijzondere mensen niet om me heen had gehad, denk ik niet dat ik zo ver zou staan als nu’, zegt ze. ‘Uit de voldoening die je uit zulke relaties haalt, put je de kracht om door te gaan. Ik heb me vaak zorgen gemaakt dat ik mijn dochter als jong meisje niet heb kunnen geven waar ze recht op had. Zij moest voor mij zorgen in plaats van omgekeerd. Vreselijk vond ik dat! Samen winkelen of naar de film gaan, kon allemaal niet. Ik had er gewoon de energie niet voor. Alle aandacht ging naar mijn ziekte. Nu ik mijn kleinkinderen zie opgroeien, merk ik pas goed wat mijn dochter allemaal heeft moeten missen. Maar nooit heb ik een verkeerd woord van haar gehoord. Mijn familie legt me ongelooflijk in de watten. Ik heb enorm veel aan hen te danken.’ □

Info

Stil verdriet van Jeannine Haesaerts
Te koop bij de Standaard boekhandel in Vilvoorde, via www.freemusketeers.nl of bij de auteur zelf (tel. 02-252 25 82).

Bij voetbalclub KFC Vilvoorde stijgt, net als bij andere sportclubs in de Vlaamse rand, het aantal anderstalige leden de laatste jaren fors. KFC Vilvoorde wil hen met het project 'Open Voetbalstadion' helpen bij hun integratie. En de ambitie van de club is groot: 'We willen dat er binnen twee à drie jaar bij ons alleen nog Nederlands wordt gesproken', zegt voorzitter Alain Van Hende, die het project 'Open Voetbalstadion' uit de grond stampte.

TEKST Tina Deneyer | FOTO Kris Mouchaers

KFC Vilvoorde

leert allochtone spelertjes meer dan voetballen

Sinds begin dit jaar is KFC Vilvoorde, dat z'n thuisbasis heeft in het Domein Drie Fonteinen, gestart met taallessen Nederlands voor z'n leden en ook voor de ouders van jonge spelertjes. De lessen worden gegeven in een ruimte onder de tribune die werd omgebouwd tot leslokaal. 'De laatste jaren krijgen we er steeds meer jeugdspelers van allochtone origine bij, vooral uit het Brusselse', zegt voorzitter Alain Van Hende. 'De meesten onder hen zijn het Nederlands niet machtig en hebben ook een sociaal zwakkere achtergrond. Hun integratie verloopt niet altijd even vlot en daar willen we iets aan doen.'

Ruim lessenpakket

'Om de integratie van de anderstalige leden in de club te vergemakkelijken, is het leren van de Nederlandse taal een erg belangrijke factor, maar zeker niet de enige', aldus Alain Van Hende. 'Daarom willen we hen een lessenpakket aanbieden dat veel ruimer is. Zo zullen we samen met een onafhankelijk ziekenfonds zorgen voor lessen gezondheidszorg. In samenwerking met een bank willen we onze leden ook leren internetbankieren. Omdat veel van onze allochtone leden laaggeschoold zijn en moeilijk aan een job geraken, hebben we ook contact gelegd met een interimkantoor dat wil zorgen voor mini-jobbeurzen. Voor de taal- en andere lessen kunnen we ook rekenen op mensen van de club. Alle lessen zullen erg praktijkgericht zijn, er komen dus geen dikke cursusboeken aan te pas, want dat schrikt mensen af. We willen hen heel eenvoudige maar nuttige dingen leren die ze in hun dagelijks leven kunnen gebruiken en die hen verder zullen helpen in de maatschappij. 'Open Voetbalstadion' moet een drempelverlagend project zijn. We hopen dat mensen sneller bij ons

zullen binnenstappen voor een cursus dan bij een officiële instantie. Als we willen dat binnen een paar jaar in onze club alleen maar Nederlands wordt gesproken, dan moeten we onze leden ook de mogelijkheid bieden om op een eenvoudige manier de taal te leren.'

Meer inkomsten

KFC Vilvoorde wil met het project niet alleen de anderstaligen helpen bij hun integratie in de club en de samenleving maar er tegelijk ook zelf beter van worden. 'Veel van onze allochtone spelertjes worden hier net voor de training of wedstrijd afgezet met de wagen en daarna meteen weer opgehaald. Noch zij noch hun ouders gaan eens iets drinken in de cafetaria of komen naar een van onze eetfestijnen. Dat betekent ook geen inkomsten voor de club en die hebben we net als andere voetbalclubs broodnodig. We willen onze anderstalige leden meer betrekken bij de club. Dat is niet alleen een goede zaak voor hen, maar ook voor ons', benadrukt voorzitter Van Hende.

KFC Vilvoorde wist voor het project 'Open Voetbalstadion' een subsidie los te weken bij de Vlaamse Gemeenschap. 'We krijgen van de Vlaamse Gemeenschap 43.000 euro en dat is toch een aardig bedrag om mee te starten. Met dat geld willen we in de eerste plaats onze lesgevers vergoeden', legt Alain Van Hende uit. De oude vestiaires onder de tribune van het voetbal- en atletiekveld in Domein Drie Fonteinen worden omgebouwd tot leslokaal. Daarvoor zorgt KFC Vilvoorde zelf. 'Open Voetbalstadion' is nog maar net van start gegaan. We beseffen dat ons project zal moeten groeien, maar we willen het alle kansen geven. Onze jonge spelertjes zijn tenslotte de toekomst van onze club en daar moeten we hard aan werken.' □

Info

Voor meer informatie over voetbalclub KFC Vilvoorde kunt u surfen naar www.kfcvilvoorde.be.

Au KFC Vilvoorde, les footballeurs allochtones apprennent le néerlandais

Par le biais du projet 'Stade ouvert', KFC Vilvoorde veut promouvoir l'intégration de ses membres allophones. Depuis le début de cette année, le club de foot organise, avec le soutien de la Communauté flamande, des cours pratiques de néerlandais à l'attention de ses membres et des parents de jeunes joueurs. 'Pour faciliter l'intégration des membres allophones au sein du club, l'apprentissage du néerlandais constitue un facteur très important, sans pour autant être le seul', nous explique le président Alain Van Hende. C'est pourquoi les membres se voient aussi proposer des cours axés sur les soins de santé et l'Internet banking. 'Nous voulons familiariser nos membres avec des choses très simples et pragmatiques qui leur seront utiles dans la vie quotidienne et contribueront à leur intégration dans la société.' Le club ne manque d'ailleurs pas d'ambition: 'D'ici deux à trois ans, nous voulons que le néerlandais soit la seule langue utilisée au sein de notre club.'

www.kfcvilvoorde.be

AGENDA RANDUIT

van 4 februari
t.e.m. 4 maart

Dichters trekken stoute schoenen aan op Saint Amour

POEZIE Alhoewel bondige sms'jes steeds vaker in de plaats komen van smachtende liefdesbrieven, blijft Behoud de Begeerte trouw aan de al jaren beproefde Valentijnsformule. Dichters en schrijvers worden een maand lang in Nederland en Vlaanderen op pad gestuurd om zonder schroom bedgeheimen en andere intieme wetenswaardigheden te onthullen. Oude rotten als **Gerrit Komrij** en **Tom Lanoye** zouden het liefst iedere toeschouwer per-

soonlijk omarmen. **Ilya Leonard Pfeijffer** gaat de polemische toer op en rekent af met deze 'onverlaten'. Door prijzen en titels binnen te rijven zouden ze, volgens hem, hun authenticiteit hebben verloren. Als rasechte misantroop heeft hij de liefde al lang afgezworen. Ook **Tommy Wieringa** analyseert het gevoelsleven vanuit een nuchter perspectief. Zijn kil verhaal over Joe Speedboot is echter gekruid met de nodige ironie. De jonge Leidse auteur **Christiaan Weijts** herbront zich bij Scarlatti, Robert Schumann en Ludwig van Beethoven. Deze laatste zou bij het spelen op de piano altijd een slapende vrouw voor ogen hebben gehad, die bij het beroeren van de toetsen wakker wordt. Weijts voert in zijn debuutroman *Art. 285b* een pianoleraar op die ten onrechte van 'stalking' wordt verdacht. In feite is hij de speelbal van een stel vrouwen die hem in de val hebben gelokt.

Angélique Wilkie, die als zangeres deel uitmaakte van Zap Mama en als danseres van Les Ballets c de la B, brengt muzikale pralines mee. Presentatrice Annelies Van Herck verklapt wat haar gasten zoal op hun kerfstok hebben.

Maandag 19 februari, 20.30
Dilbeek, cc Westrand, info 02-466 20 30

Lachen met lichamelijke complexen

THEATER Plastische chirurgen, psychologen, diëtisten en uitbaters van fitnesszaken kunnen het alleen maar bevestigen, slechts weinig mensen zijn tevreden over hun uiterlijk. Om af te slanken, worden gevaarlijke gezondheidsrisico's genomen. Hangbuikjes, dubbele kinnen, wratjes en zelfs rimpels worden verwijderd. In *Het goede lijf* steken **An Nelissen**, **Janine Bisschops** en **Mitta Van der Maat** de draak met onze overdreven schoonheidsnormen. Regisseur **Peter Perceval** bewerkte voor de drie actrices *The Good Body* van **Eve Ensler**, die al eerder furore maakte met *De vaginamonologen*. Ensler stak voor *The Good Body* opnieuw haar licht op bij honderden seksegenoten uit de hele wereld. Over het vrouwelijke geslachtsorgaan wordt ditmaal geen woord gerept. Ze probeert onder meer te achterhalen of in een kamp voor dikke kinderen corpulente jongeren daar minder worden gepest dan op school, of sparen ze elkaar ook hier niet? Daarnaast passeren de meest uiteenlopende vrouwen de revue die bijna allemaal maniakaal bezig zijn met hun uiterlijk.

Zaterdag 10 februari, 20.30
Vilvoorde, cc Het Bolwerk,
info 02-255 46 90
Donderdag 15 februari, 20.00
Wemmel, cc de Zandloper,
info 02-460 73 24
Donderdag 8 maart, 20.30
Asse-Zellik, cc Den Horinck,
info 02-466 78 21
14 en 15 maart, 20.00
Jezus Eik/Overijse, cc de Bosuil,
info 02-657 31 79
Vrijdag 16 maart, 20.30
Linkebeek, cc de Moelie,
info 02-380 77 51

Terug in de tijd

MUZIEK In hun muzikaal geïllustreerd verteltheater blikken **Amaryllis Temmerman** (31) en **Johny Voners** (61) terug op de periode 1953-1963 met als uitschieter Expo 58. Dat de wereldtentoonstelling op de bezoekers van toen veel indruk maakte, blijkt uit de vergeelde foto's, waarop beiden zich hebben geïnspireerd. 'De maatschappij bevond zich in die tijd op een keerpunt', stelt Amaryllis vast. 'Maar velen leefden nog onder een glazen stolp, waarin de kerk en het dorpscafé het leven domineerden.' Ondertussen verschenen de eerste popsterren aan het firmament, die op een jeugdiger publiek mikten dan de bezadigde crooners. Amaryllis selecteerde elf successongs uit die pionierstijd, waarvan ze een ingrijpend bewerkte Nederlandstalige versie brengt. De titel van Elvis Presleys *Heartbreak Hotel* veranderde in *Rode ogen* en Burt Bacha-

rachs *Always something there to remind me* werd *Altijd iets*. In tegenstelling tot Amaryllis, maakte Johny Voners de periode rond Expo 58 ook zelf mee. Dat hij de dorps sfeer van weleer moeiteloos kan oproepen, blijkt uit zijn rol van Xavier in de komische televisiereeks *F.C. De Kampioenen*. 'Maar met Amaryllis in mijn buurt ga ik niet de dronken clown uithangen', belooft hij plechtig.

Zondag 4 maart, 15.00
Wemmel, cc de Zandloper, info 02-460 73 24

6+ Antwerpse mode in het Vlaams Parlement

TENTOONSTELLING Vijfentwintig jaar geleden begonnen de 'Antwerpse Zes' aan een belangrijk hoofdstuk uit de modegeschiedenis. Die verjaardag leek een prima gelegenheid om dan maar meteen het hele Antwerpse modeverhaal eens uit de doeken te doen – binnen de muren van het Vlaams Parlement dan nog.

Het Vlaams Parlement nam vanzelfsprekend het Antwerpse ModeMuseum (MoMu) onder de arm om de organisatie op poten te zetten. MoMu sprak op zijn beurt **Geert Bruloot** aan om als gastcurator en scenograaf op te treden. Hij volgt de Antwerpse modescene al sinds de jaren 80 en is medeoprichter van het Flanders Fashion Institute. De naam 6+ verwijst enerzijds natuurlijk naar de Antwerpse Zes: **Ann Demeulemeester, Dries Van Noten, Walter Van Beirendonck, Dirk Van Saene, Dirk Bikkembergs** en **Marina Yee**. Zij oogsten nu al 25 jaar internationaal succes met hun creaties. 'Maar er is sindsdien nog zoveel gebeurd op modevlak dat ik het onderwerp graag wou uitbreiden. De tentoonstelling bestrijkt de hele periode van 1963 tot nu.' In 1963 werd de befaamde Antwerpse modeacademie opgericht. Ze groeide al snel uit tot het kloppende hart van de Belgische mode. 'Drie jaar later zie je al studenten uit Antwerpen naar Londen vertrekken en daar furore maken. Vanaf toen waren de Belgische ontwerpers niet meer te stoppen', vertelt Geert Bruloot.

Snel veranderend modelandschap

Al snel kreeg Bruloot het idee om de tentoonstelling en het bijhorende boek op te hangen

© Patrice Stable

Dries Van Noten collectie A/W 2003-2004

aan een verzameling kranten- en tijdschriftknipsels. 'De artikelen geven perfect de evoluties in de Belgische mode weer en schetsen meteen ook de context waarin die gebeurtenissen plaatsvonden.' In de jaren 70 revolteerden de studenten bijvoorbeeld tegen de klassieke waarden van de academie. Zij hebben de weg vrijgemaakt voor de generatie van de Zes en alles wat dan weer uit die groep is voortgekomen. 'In 2003 verscheen een artikel dat zich afvroeg of de Belgische modescene had afgedaan. In het laatste deel van de tentoonstelling geven we daar een antwoord op. Het modelandschap

lijkt nauwelijks nog op wat het 20 jaar geleden was. De markt is vertienvoudigd. Mode, stijl en visuele prikkels zijn voor een veel grotere groep mensen veel belangrijker geworden. Alles gaat ook ontzettend snel. Vandaag ontstaat de creatie, morgen kun je de kopie al krijgen. De plaats van de zogenaamde copycats mag je dus evenmin uitvlakken; ketens als Zara maken stijlvolle, modieuze kleding bereikbaar voor jongeren met weinig geld. Op hun manier zijn ze dus even belangrijk als de grote designers.' Veel (jonge) ontwerpers gaan op zoek naar nieuwe werkmethoden. Ze moeten wel als ze niet wil-

© Miel Pieters

THEATER In samenwerking met het educatieve theatergezelschap Fast Forward speelt Ensemble Leporello zijn succesvoorstelling *Beestenbende* de komende weken in verschillende Vlaamse gemeenschapscentra in de rand, in een lichtjes aangepaste versie voor anderstaligen. Drie acteurs en een contrabassist brengen in een regie van **Dirk Opstaale** een aantal pittige dierenverhalen uit de bundel 313 van **Toon Tellegen** tot leven. De Mier, de Eekhoorn en de Olifant zijn echte slimmerds. Ze filosoferen dat het een lieve lust is en nemen de toeschouwer mee naar luilekkerland, waar altijd gefeest wordt. Via hun mimiek en gebarentaal slagen

Theater voor anderstaligen Beestenbende

de acteurs erin om zelfs diepste gevoelens tot uitdrukking te brengen.

'Hoewel de meeste kortverhalen van *Beestenbende* filosofisch getint zijn en op verschillende manieren kunnen worden begrepen, hebben we voor de Fast Forward-reeks maar een klein beetje aan de oorspronkelijke tekst gesleuteld', zegt zakelijk leider van het gezelschap **Hendrik Stubbe**. 'Het zou jammer zijn om anderstaligen een minderwaardige versie voor te schotelen. Toon Tellegen heeft zoveel spitsvondigheden en grapjes in de tekst verwerkt dat jong en oud – zowel Nederlandstalig als anderstalig – er zijn gading in vindt.'

Meer dan honderd voorstellingen

Beestenbende staat sinds oktober 2005 op het

Leporello-repertoire, en er werden totnogtoe al meer dan honderd voorstellingen van gespeeld. De productie werd trouwens genomineerd voor de Vuurvlieg-prijs. Om aan de grote vraag naar optredens te kunnen voldoen, heeft het ensemble dat uitsluitend uit professionele freelancers bestaat, zich opgesplitst in twee spelersgroepen die gelijktijdig kunnen toeren. Van het stuk is er ook een Franse versie, die in Wallonië hoog scoort. 'Het publiek van Fast Forward is erg gevarieerd, met mensen die van overal ter wereld komen', aldus Hendrik Stubbe. 'Zij willen hun Nederlands opkrikken zodat ze in het dagelijks leven beter kunnen meepraten. Daarom mag er aan de kwaliteit van een theaterstuk als dit niet worden getornd. Hoe kwetsbaarder een publieksgroep is, hoe meer we die met hoog-

len verdrinken in het aanbod. 'Er zijn er die zich op artisanale technieken toeleggen en dus alles met de hand maken. Anderen gaan op zoek naar *one-hit-wonders*, zoals in de popmuziek.'

Vier dozen

De tentoonstelling bestaat uit vier delen, die ingericht zijn als aparte 'dozen' waaruit je telkens een stuk van het verhaal kunt grabbelen. Het eerste deel vertelt het hoofdstuk van de academie en haar belang voor het Belgische modelandschap. Daarop volgt de doos 6+, over de Zes en **Martin Margiela**. 'De Zes hebben hun groepsnaam te danken aan de Britse pers, die moeite had om hun namen uit te spreken. Martin Margiela was op dat moment al aan de slag in Parijs, maar eigenlijk kwam hij uit hetzelfde jaar. Vandaar dat hij op de tentoonstelling zeker in dezelfde doos hoort.' In een derde doos zitten negen ontwerpers uit de volgende generatie, zoals **Raf Simons**, **Véronique Branquinho**, **A.F. Vandevorst** en **Lieve Van Gorp**. Het laatste onderdeel tenslotte geeft een overzicht van alle ontwerpers die een band hebben met de Antwerpse School en die vandaag commercieel actief zijn. 'Je vindt er hun persartikelen en van elk één silhouet.'

Ines Minten

6+. Antwerpse Mode in het Vlaams Parlement

Van 25 januari tot en met 23 juni, van maandag tot zaterdag, 10.00-17.00 u.

Tentoonstellingsruimte De Loketten van het Vlaams Parlement, IJzerenkruisstraat 99, 1000 Brussel. De toegang is gratis.

staande podiumkunst moeten verwennen. En dat weten de acteurs. Zij praten, zingen, dansen en swingen op zo'n manier dat iedereen er stil van wordt. Omdat *Beestenbende* al zo lang op de affiche staat, zijn ze helemaal doordrongen van de tekst. Daardoor zijn de opvoeringen ook almaar beter geworden!

Ludo Dosogne

Meer info en lesmateriaal:
www.fast-forward.be

Donderdag 15 februari, 14.00 en 20.00

Wezembeek-Oppem, cc de Kam, info 02-731 43 31

Maandag 5 maart, 20.00

Wemmel, cc de Zandloper, info 02-460 73 24

Dinsdag 6 maart, 20.00

Sint-Genesius-Rode, cc de Boesdaalhoeve, info 02-381 14 51

Maandag 26 maart, 20.00

Jezus-Eik/Overijse, cc de Bosuil, info 02-657 31 79

De wonderde wereld van Franquin blijft betoveren

TENTOONSTELLING 'André Franquin, misschien wel dé grootmeester van het beeldverhaal, is niet meer onder ons maar zijn indrukwekkende oeuvre zal ongetwijfeld generaties blijven betoveren.' Die ene rake zin, opgediept uit het lijvige gastenboek, vat de expositie rond striptekenaar André Franquin in de Brusselse Autoworld mooi samen. Deze tentoonstelling mag beschouwd worden als een nooit eerder in Europa vertoonde hulde aan een authentieke Belgische tekenvirtuoos en loopt nog tot 14 april 2007. Een aanrader van jewelste!

De naam André Franquin doet misschien niet bij iedereen dadelijk een belletje rinkelen, de gekke uitvindingen en de dolle fratsen van het slome kantoorhulpje Guust Flater en de hoeba hoeba-geluiden van de Marsupilami doen dat des te meer. Het is dan ook niet verwonderlijk dat een groot deel van de indrukwekkende expo rond deze stripeminentie wordt ingenomen door twee van zijn belangrijkste geesteskinders. De ambitie van de tentoonstelling *De wereld van Franquin* reikt echter veel verder. Alle facetten tonen van het Franquiniaanse universum is het ultieme doel. Een zware opdracht waarin de organisatoren echter met vlag en wimpel slagen.

Prima encenering

De Franquin-expo, die eerder al op een kleinere schaal te zien was in Parijs, omvat naar schatting 200 originele platen, schetsen en tekeningetjes van de hand van een van de beste tekenaars ooit. Die worden getoond in een encenering om van te snoepen. Uitvindingen van Guust werden op ware grootte nagebouwd, het liefdesnest van de Marsupilami kreeg een aparte plaats toebedeeld en de auto's uit *Robbedoes* en *Kwabbernoot* zijn prototypes die zo een ereplaats verdienen in de nabije Autoworld-collectie. Ook het sarcastische *Zwartkijken*, de zwaarmoedige kant van Franquin, kreeg met een aantal weergalozige originelen een vooraanstaande

plaats in deze expo. Het blijft jammer dat *Ton en Tinneke*, een uitermate grappige en zwierig getekende gagreeks, nauwelijks aandacht kreeg. Een kleine smet op een verder bewonderwaardige tentoonstelling.

Fout en formidabel

De verschillende periodes uit het rijkkelijk gevulde oeuvre van Franquin komen allemaal aan bod. De 'Flaterfoon', een typische Guust-creatie, zet de toon bij het binnenwandelen van de expo en een afbeelding van een met een verrekijker gewapende Franquin laat er geen twijfel over bestaan: de grootmeester zelf heeft reikhalzend uitgekeken naar deze overzichtstentoonstelling. Zijn jaren als *Robbedoes* en *Kwabbernoot*-tekenaar gaan naadloos over in de periode op het einde van de jaren '70 waarin Franquin, geflankeerd door zijn goede vriend **Yvan Delporte**, gestalte gaf aan *Le Trombone Illustré*, een anarchistisch supplement dat alleen verscheen bij het Franstalige weekblad *Spirou*. Voor je het weet, sta je nog nagenietend van al dit lekkers aan de uitgang. Het plezier blijft voor de Franstalige bezoeker, met talloze herdrukken en uitzonderlijke heruitgaves van Franquins werk, ook daarna voortduren. Wie het Frans niet machtig is, moet zich echter tevreden stellen met de catalogus van de expo. Een boek waarvan de vormgeving door Guust Flater zelf gemaakt zou kunnen zijn en dat ook nog eens barst van de fout vertaalde passages. Het expo-boek: fout met de F van Flater! De expo zelf: formidabel met de F van Franquin!

Tim Vanderweyden

De wereld van Franquin

T.e.m. 15 april 2007

Alle dagen van 10.00 tot 17.00 u.

Autoworld, Jubelpark 11, Brussel
info 02-736 41 65

www.dewereldvanfranquin.com

Robinson Crusoë en de vreemdelingenproblematiek

© Andreas Pohlmann

THEATER Johan Simons en Pieter De Buysser bewerkten voor het NTGent en de Münchner Kammerspiele de spraakmakende roman *Foe* van John Maxwell Coetzee. De Zuid-Afrikaanse auteur geeft Daniel Defoes verhaal over Robinson Crusoë een andere wending door het in de historische context van de apartheidspolitiek te plaatsen. Bovendien voegt hij er een vrouwelijke sleutelfiguur aan toe, die niet besmet is door de koloniale mentaliteit. Susan Barton ziet hoe Vrijdag zich in zijn onderdanige rol heeft genesteld en niet eens tegen zijn meester in opstand komt. De donkere slaaf is trouwens ook echt zijn tong kwijt, maar het blijft gissen wie dat spraakorgaan heeft uitgerukt: de slavendrijvers of Robinson. Zij zorgt er alleszins voor dat ze alle drie van het afgelegen eiland weggomen. Maar omdat Robinson tijdens de tocht sterft, kan ze haar getuigenverslag inkleuren zoals ze het zelfwil. Een reusachtig beeld, dat Vrijdag voorstelt, domineert het theaterpodium. Aan de

voeten van de sculptuur kokkerelt de Duitse acteur André Jung, die afwisselend de auteur Foe en Robinson belichaamt. Hij bereidt een smakelijke maaltijd en serveert wijn aan zijn vrouwelijke tegenspeelsters Betty Schuurman en Sylvana Krappatsch, die beurtelings Susan Barton belichamen. Een vierde actrice licht de gebeurtenissen toe en situeert ze in een hedendaags perspectief. Net als in zijn podiumbewerkingen van Arnon Grunbergs *De asielzoeker* en Michel Houellebecqs *Platform*, reikt regisseur Johan Simons in *Robinson Crusoë, de vrouw en de neger* opnieuw stof tot discussie aan over onze houding tegenover de vreemdeling. Geven we hem een stem of laten we hem liever niet aan het woord?

LD

16 en 17 februari, 20.30

Brussel, Kaaitheater, info 02-201 59 59

Versnipperde Shakespeare

THEATER Shakespeares teksten zijn niet altijd even geniaal. Het is trouwens alleen maar te danken aan zijn collega-acteurs dat indertijd twintig van zijn drie dozijn toneelstukken werden uitgegeven. Lucas Vander-vost grasduinde in de eerste folio-editie uit 1623 en plukte er een hoop markante dialogen en uitspraken uit. Die worden door de acteurs van toneelgezelschap De Tijd in willekeurige volgorde geciteerd, alsof ze uit een papierversnipperaar komen. Beleggen doordenkertjes als 'to be or not to be' worden opzettelijk weggelaten. De illustere Elisabethaanse auteur wordt zo van zijn beste als van zijn slechtste literaire kant ten tonele gevoerd. Omdat de context ontbreekt krijgt elk kort fragment de betekenis die de toeschouwer eraan toedicht. Door al dat knippen plakwerk is *Elk wat wils* uitgegroeid tot een anarchistische 'Shakespeare-medley'.

LD

Donderdag 22 februari, 20.30

Dilbeek, cc Westrand, info 02-466 20 30

Verjongingskuur voor Tsjechovs Drie Zusters

THEATER Niet zozeer het verlangen naar Moskou, maar het heimwee naar de kindertijd is volgens de Litouwse theatermaker Rimas Tuminas het hoofdthema in *Drie zusters* van Anton Tsjechov. Olga, Mascha en Irina zijn de dochters van een ondertussen overleden officier, die met zijn familie de grootstad verliet om regimentscommandant te worden in een godvergeten provincienest. Het leven dat ze daar leiden, levert op elk vlak teleurstellingen op. Maar in hun gedachten en dromen herbeleven de drie meisjes momenten uit hun jeugd. Rimas Tuminas en de acteurs van het State Small Theatre uit Vilnius improviseren aan de hand van de oorspronkelijke tekst; sommige scènes worden extra belicht, andere ingekort of gewijzigd. Tuminas, die vroeger al met *Madagaskaras*, een onverbloemde satire op het nationalisme, in de kvs te gast was, gaf zijn acteurs 'carte blanche'. Die verpersoonlijken hun karakters met een realistische eerlijkheid maar tegelijk op een doodleuke manier. Het mistroostig verlangen naar affectie en gebor-

© D. Matvejev

genheid neemt in enkele taferelen een grappige wending. Het stuk wordt in het Litouws opgevoerd met Nederlandse en Engelse boventitels.

LD

14 en 15 februari, 20.00

Brussel, kvs Bol, info 02-210 11 12

Maatschappelijke engagement in hedendaagse kunst

TENTOONSTELLING In hoeverre hebben hedendaagse kunstenaars een maatschappelijke verantwoordelijkheid? Volstaat het dat ze alleen maar de mankementen in de samenleving aanklagen of kunnen ze de wereld ook verbeteren? Het derde beeldende kunstproject onder de noemer *Commitment* dat het cultuurcentrum Strombeek in Grimbergen en De Garage in Mechelen gezamenlijk hebben uitgewerkt, draait om artistiek engagement. **Koen Leemans** en **Luk Lambrecht** selecteerden voor hun dubbeltentoonstelling een twintigtal kunstenaars die op dit vlak representatief zijn. Samen met de expositie verschijnt een publicatie met 'statements' van de deelnemende artiesten en op zaterdag 17 maart wordt een internationaal symposium over dit thema georganiseerd met **Hans Dewolf** (vub), **Diedrich Diedrichsen** en **John Knight**.

Afrikaans-Europees verbond

De Afro-Europese *Commitment* vlag van de Kameroense kunstenaar **Pascale Marthine Tayou**, die op de ene zijde het Europese sterrenmotief en op de andere zijde het vlaggensymbool van de Afrikaanse Unie toont, zal niet alleen wapperen op het dak van het Strombeekse cultuurcentrum, maar ook op andere plaatsen in Vlaanderen zoals de basiliek van Koekelberg, de abdij van Grimbergen, de Mechelse Sint Romboutstoren en het Gentse SMAK.

'Met deze vlag wil ik een rijk en een arm continent samenbrengen', legt de intussen naar ons land geïmmigreerde kunstenaar Pascale Marthine Tayou. 'Omdat we elkaar veel te bieden hebben, geloof ik in een Afrikaans-Europees verbond met gelijkwaardige partners. Als kunstenaar mag ik toch naïef zijn?!'

Maatschappelijk gebeuren als inspiratiebron

Ook de meest geavanceerde beeldende kunst put inspiratie uit het sociale leven. 'Gebeurtenissen als de studentenrevoltes van 1968, de val van de Berlijnse muur in 1989 en de aanslag op de WTC torens in 2001 hadden niet alleen een grote weerslag op het reilen en zeilen in onze samenleving, maar veroorzaakten eveneens breuklijnen in de evolutie van de hedendaagse kunst', zegt tentoonstellingsbouwer Luk Lambrecht. 'Die jaartallen speelden bijgevolg een belangrijke rol in de ontwikkeling van het *Commitment* project.'

In het Strombeekse expositieluik krijgt *Das Ende der Avantgarde* uit 1989 van **Martin Kippenberger** een centrale plaats. Deze Duitse kunstenaar verwierf bekendheid met zijn sociaal-kritische acties en schilderijen, waarin hij de spot drijft met het artistiek narcisme, zonder zichzelf te sparen. De sculpturen van **Ives Maes** die ook in Strombeek te zien zijn, werden gemaakt op basis van een grondig smaakonderzoek bij het

publiek. 'Maar smaakvorming is klassegebonden en heeft ook te maken met het opleidingsniveau', vindt Luk Lambrecht. 'Dat zorgt soms voor een spanningsveld omdat in de door de gemeenschap gefinancierde cultuurcentra de neiging bestaat om alleen beeldende kunst te presenteren die algemeen aanvaard is.'

LD

Deelnemende kunstenaars zijn Francis Alys, Carl André, Atelier Van Lieshout (AVL), Ricardo Brey, Marcel Broodthaers, Edith Dekyndt, Geert De Mot,

Simona Denicolai & Ivo Provoost, Jimmie Durham, Mario Garcia Torres, Carlos Garaicoa, Hans Haacke, Martin Kippenberger, John Knight, Ives Maes, Adrian Paci, Anri Sala, Thomas Schütte, Pascale Marthine Tayou en Sislej Xhafa

Vernissage met Ectoplasmic Two feat. Mauro Pawlowski

Vrijdag 23 februari, 20.00

Tentoonstelling Commitment

Tot 1 april, doorlopend,

Grimbergen, cc Strombeek, info 02-263 03 43

Voor het Begon

Ruige musical breidt vervolg op *Randrevue*

MUSICAL Veertig jaar na *Hair* brengt de cast die vorig jaar furore maakte met de *Randrevue* een musical op de planken waarin de personages eveneens opvallen door hun weelderige haartooi. Daarmee houdt ook elke gelijkenis op, want in de plaats van eigenzinnige hippies uit *Hair*, worden in *Voor het Begon* verdierlijkte creaturen ten tonele gevoerd die verstoken zijn van het comfort van de huidige beschaving

'Door een speling van de natuur wordt in dit magisch sprookje de tijd teruggedraaid', legt auteur **Johan Waegeman** uit. Met componist **Bert Candries** en regisseur **Frank de Beule** zette hij zijn schouders onder deze podiumproductie van vzw Mogen Doen.

'Het gaat er in deze amateurmusical soms erg ruig aan toe', vertelt Johan Waegeman. 'De mensachtige wezens voeren een keiharde overlevingsstrijd in een primitieve samenleving zonder zonlicht en elektriciteit. Vrouwen die vroeger een heel gamma aan schoonheidsproducten gebruikten, kunnen zich nu niet eens meer epilieren. Door de welige haargroei op ongewenste plaatsen van hun lichaam, verliezen ze hun aantrekkingskracht en worden ze zelfs depressief. Enkele slimmerds zetten een handelje op, maar het is zeer de vraag of daaruit een bloeiende economie kan ontstaan.'

Bevlogen amateurs

Muzikaal is deze musical niet onder één noemer te vangen. Folk, jazz en swing worden afgewisseld met rock en disco, en er zijn zelfs knipoogjes naar Disneyfilms.

De cast bestaat uit amateurspelers die in leeftijd variëren van 10 tot 68 jaar. Ze zijn afkomstig uit Asse, Baasrode, Grimbergen, Lebbeke, Meise, Merchtem, Opstal, Wezem-

beek-Oppem en Leuven. 'Sommigen moeten niet onderdoen voor hun professionele collega's', getuigt de auteur. 'We hebben uit verschillende amateurgezelschappen de meest getalenteerde mensen gerekruteerd waarmee we vorig jaar een tijdje op afzondering naar de Ardennen zijn getrokken om de groep aaneen te smeden. Na de *Randrevue*, die vorig seizoen zes cultuurcentra in de Vlaamse rand aandeed, waren de meeste spelers zo enthousiast dat ze met iets nieuws op de proppen wilden komen. Niet ten onrechte, want we breken nu ook door in andere regio's.'

LD

Vrijdag 2 maart, 20.30 (première)

Zaterdag 3 maart om 20.00

Meise, De Muze van Meise,
info 02-268 61 74

Zaterdag 21 april, 20.00

Zondag 22 april, 15.00

Wezembeek-Oppem, cc de Kam,
info 02-731 43 31

21 en 22 september, 20.00

Wemmel, cc de Zandloper,
info 02-460 73 24

NIETTE
MISSEN

Intimistische pianominiaturen

KLASSIEKE MUZIEK Op aandringen van pianist **Jan Michiels** schreef **Kris Defoort** (47) een tiental intimistische pianominiaturen. Hij noemt ze 'vignettes van gemoedstoestanden'. Ze zijn opgedragen aan zijn kinderen, zijn ouders en enkele zielsverwanten zoals Keith Jarrett en Claude Debussy. Als aanloop tot dit 'dedicatio' concert speelt Jan Michiels een aantal

préludes van deze Franse componist, waarop Defoort lustig voortborduurt. 'Die improvisaties kunnen qua stijl afwijken van mijn piano-composities', verduidelijkt Defoort. 'Als ik zelf blokfluit speel of aan het klavier zit, doe ik dat het liefst zonder partituur. Dan zijn het de indrukken en de emoties van het moment die de toon bepalen, en dat lijkt mij aantrekkelijker dan het nauwgezet volgen van de partituur.'

Kris Defoort volgde een klassieke muziekopleiding, maar raakte vooral bekend als jazzmuzikant en als roerganger van Dreamtime. Hij werd de vaste componist van het MuziekLod. Uit Roddy Doyle's roman *The Woman Who*

Walked into Doors, die de lotgevallen beschrijft van een vrouw die door haar man in elkaar wordt getrapt, distilleerde hij een geruchtmakende opera. Met regisseur **Guy Cassiers** bereidt hij in opdracht van de Munt tegen 2009 een nieuwe muziektheaterproductie voor. Ook de verplichte compositie die de finalisten van de Koningin Elisabethwedstrijd voor piano dit voorjaar krijgen voorgeschoteld, is van zijn hand.

LD

Woensdag 21 februari, 20.15

Grimbergen, cc Strombeek, info 02-263 03 43

AGENDA

THEATER

Donderdag 8 februari, 20.15

Kleine Tony door De Kempvader
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zaterdag 10 februari, 20.30

Het Goede Lijf door An Nelissen,
Janine Bischops & Mitta Van der
Maat, zie pag. 13
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Donderdag 15 februari, 20.00

Het Goede Lijf door An Nelissen,
Janine Bischops &
Mitta Van der Maat, zie pag. 13
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

**Donderdag 15 februari,
14.00 en 20.00**

Beestenbende door Fast Forward
& Ensemble Leporello, zie pag. 14
cc de Kam,
Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppeem
02-731 43 31

Vrijdag 16 februari, 20.15

De asielzoeker door NTGent
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

© P. Deprez

Vrijdag 16 februari, 20.30

Julius Caesar door Het Ongerijmde
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

16 en 17 februari, 20.15

Zondag 18 februari, 16.15

Amaai mijne rug! door
Echt Antwaarps Teater
cc de Lijsterbes,
Lijsterbessenbomenlaan 6,
Kraainem
02-721 28 06

Zaterdag 17 februari, 20.30

Confidenties aan een ezelsoor
door Frank Adam
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Donderdag 22 februari, 20.15

Elk Wat Wils door De Tijd,
zie pag. 16
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Vrijdag 23 februari, 20.15

Trust door Braakland/ZheBilding
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zondag 25 februari, 15.00

Marlene door Leah Thys en
Brigitte De Man
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Dinsdag 27 februari, 15.00

Olé José door Theater Houtekop
cc de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

Woensdag 28 februari, 20.00

Kleine Tony door De Kempvader
cc de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

Donderdag 1 maart, 20.15

Drie blinden door
Theater Malpertuis
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Vrijdag 2 maart, 20.30

Zaterdag 3 maart, 20.00

Voor het begon door Het
Collectief vNB, zie pag. 17
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

JEUGD- EN FAMILIEVOORSTELLINGEN

Vrijdag 9 februari, 19.45

Caravan door Toneelschap
Beumer & Drost (vanaf 8 jaar)
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Woensdag 14 februari, 14.00

Mijnheer de haan heeft keelpijn
door Jonna theater
(van 3 tot 8 jaar)
cc de Moelie,
Sint-Sebastiaanstraat 14,
Linkebeek
02-380 77 51

Zaterdag 17 februari, 20.00

De gans en zijn broer door Theater
Luxemburg (vanaf 10 jaar)
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Zondag 18 februari, 15.00

CJ Benji door Froe Froe
(vanaf 3 jaar)
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zondag 18 februari, 15.00
Kotkotkedè door Padarijs
(vanaf 4 jaar)
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Woensdag 21 februari, 15.00
Miss Mie door Bronks
(vanaf 8 jaar)
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Woensdag 21 februari, 19.45
De Gans en zijn Broer door
Theater Luxemburg (vanaf 10 jaar)
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 22 februari, 14.00
Nie leuw mee tande door
Theater Taptoe (vanaf 15 jaar)
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Zondag 4 maart, 15.00
Wig door Unieke Zaken
(vanaf 6 jaar)
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

HUMOR

Donderdag 8 februari, 20.30
War door Wouter Deprez
cc Den Horinck,
Noorderlaan 20, Asse-Zellik
02-466 78 21

Donderdag 8 februari, 20.00
Con voce soave door
De Frivole Framboos
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Vrijdag 9 februari, 20.30
Les Poupées Passionnées
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Woensdag 14 februari, 20.30
Bij mij zijt ge veilig
door Wim Helsen
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zaterdag 17 februari, 20.30
Bij mij zijt ge veilig
door Wim Helsen
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Zaterdag 3 maart, 20.30
Beter dan tevoren
door De Schedelgeboorten
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Zaterdag 3 maart, 20.00
Cabaretgroep Komma
cc de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

LITERAIR

Vrijdag 16 februari, 20.30
Valentijnsconcert Alla hjärtens
Kurt Van Eeghem brengt
poëzie onder begeleiding van
strijkensemble Camerata
Con Cor(d)e
De Merselborre,
Schaliestraat 2, Vlezenbeek
02-371 22 62

DANS

Donderdag 15 februari, 20.15
Mudar door Andy Deneys
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

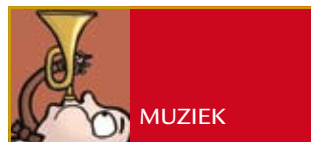
Vrijdag 2 maart, 20.00
Boombal met live folkband
Met vertaling in gebarentaal!
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

SENIOREN

Maandag 5 februari, 14.30
De Genodigde door Raamtheater
cc Den Horinck,
Noorderlaan 20, Asse-Zellik
02-466 78 21

Dinsdag 6 februari, 14.30
Geen wonder dat ik ween door
Eddy en De Schellekens
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Donderdag 15 februari, 14.00
Verbroederingsfeest
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Woensdag 7 februari, 20.30
Gjallarhorn
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Donderdag 8 februari, 20.30
De Kleine Avonden
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 8 februari, 20.00
Tempel der Liefde door Thé Lau
cc de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-657 31 79

Donderdag 8 februari, 20.00
Mexicaans Mariachi Concert
door Los Morenos
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Vrijdag 9 februari, 20.30
Café Weemoed door
Raymond van het Groenewoud
cc de Boesdaalhoeve,
Hoevestraat 67,
Sint-Genesius-Rode
02-381 14 51

Vrijdag 9 februari, 20.30
In bed met De Mens
door De Mens
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Vrijdag 9 februari, 20.00
Miek & Roel
cc de Kam, Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppem
02-731 43 31

Zaterdag 10 februari, 20.00
Kannibaal in Concert
door Yevgueni
Eigen Thuis,
Schildpadstraat 30, Grimbergen
02-269 60 06

Zaterdag 10 februari, 20.00
De wondere wereld van Waits
cc Felix Sohie,
Gemeenteplein 39, Hoeilaart
02-657 99 04 (R. van Raemdonck)

Zondag 11 februari, 20.30
Perles d'Amour & Oblomow
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zondag 11 februari, 11.00
Aperitiefconcert Bluesette door
Klein-Brabants Koperensemble
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Vrijdag 16 februari, 20.30
In bed met de mens door De Mens
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Vrijdag 16 februari, 20.30
Cry Like A Man III door Jean
Blaute, Paul Michiels & Roland
De Muze van Meise,
Brusselsesteenweg 69, Meise
02-268 61 74

Vrijdag 16 februari, 20.30
10 jaar Ambrozijn
cc Het Bolwerk,
Bolwerkstraat 17, Vilvoorde
02-255 46 90

Zaterdag 17 februari, 20.30
In de Maat van de Seizoenen
door Wannes Van de Velde
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zondag 18 februari, 15.00
**Roemeens koor van de
theologische faculteit**
Stefan Simion
cc Den Horinck,
Noorderlaan 20, Zellik

Vrijdag 23 februari, 20.30
De Jager door Eva De Roovere
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Vrijdag 23 februari, 20.30

Door en Door door Gene Thomas
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zaterdag 24 februari, 20.15

Will Tura in concert
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zaterdag 24 februari, 20.30

Yevgueni
cc Felix Sohie,
Gemeenteplein 39, Hoeilaart
02-657 05 04

Woensdag 28 februari, 20.30

Cry Like A Man III door Jean
Blaute, Paul Michiels & Roland
cc Den Horinck,
Noorderlaan 20, Asse-Zellik
02-466 78 21

Vrijdag 2 maart, 20.30

Storm door Stef Bos
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zaterdag 3 maart, 20.30

De Jager door Eva De Roovere
cc Den Horinck,
Noorderlaan 20, Asse-Zellik
02-466 78 21

Zaterdag 3 maart, 20.15

Homo Erectus door Gorki
Met aftershow ELL0
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zondag 4 maart, 15.00

Expo 58 door Amaryllis
Temmerman & Johnny Voners,
zie pag. 13
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

JAZZ

Donderdag 22 februari, 20.30

Nelson Veras en Stephane Galland
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Vrijdag 2 maart, 20.15

Diederik Wissels
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

KLASSIEK

10 en 11 februari, 19.30

Winterconcert door
K.H. Sint-Jozef uit Moorsel
Sportcentrum de Steenberg,
Moorsel
02-767 59 30

Woensdag 21 februari, 20.15

Dedicatio door LOB/Kris Defoort
& Jan Michiels, zie pag. 18
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zaterdag 24 februari, 20.30

Cello Octet Conjuncto Iberico
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

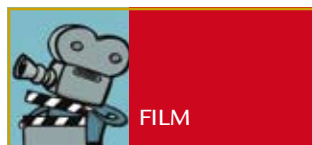
© Camilla van Zuylen

Dinsdag 27 februari, 15.00

De Begeleidster door Betty
Mellaerts en Veronika Itchenko
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Vrijdag 2 maart, 20.30

Orkest der lage landen
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Dinsdag 6 februari, 20.30

The Black Dahlia
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 7 februari, 20.30

Koning van de wereld
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Donderdag 8 februari, 20.00

Casino Royale
cc de Kam,
Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppeem
02-731 43 31

Zaterdag 10 februari, 14.00

Pelikaanman (vanaf 6 jaar)
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zondag 11 februari, 20.00

Borat
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Dinsdag 13 februari, 20.30

Little Miss Sunshine
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 14 februari, 20.30

Casino Royale
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Donderdag 15 februari, 14.00

Windkracht 10
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Vrijdag 16 februari, 20.00

Adam's Apples
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Zondag 18 februari, 20.00

Casino Royale
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Maandag 19 februari, 15.00

De mierenmepper
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Dinsdag 20 februari, 15.00

Kruistocht in spijkerbroek
(NV, vanaf 10 jaar)
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Dinsdag 20 februari, 20.30

Babel
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 21 februari, 20.30

Babel
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Donderdag 22 februari, 15.00

Happy Feet
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Donderdag 22 februari, 20.30

Koning van de wereld
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Zondag 25 februari, 15.00

Baas in eigen bos (vanaf 6 jaar)
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Zondag 25 februari, 20.00

Babel
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Maandag 26 februari, 20.30

It's a wonderful life
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Dinsdag 27 februari, 20.30

Grbavica
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 28 februari, 20.30

Requiem
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Woensdag 28 februari, 20.30

Eragon
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 59 59

Zaterdag 3 maart, 14.00

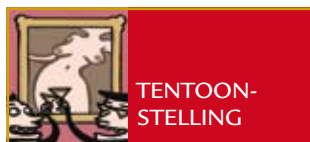
Pettson en Findus 3 (vanaf 4 jaar)
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Zondag 4 maart, 15.00

Azur & Azmar
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Zondag 4 maart, 20.00

Congo River
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Van 1 t.e.m. 28 februari, doorlopend

Kam Kiest voor Kunst
Lieve De Mars
Cafetaria van cc de Kam,
Beekstraat 172,
Wezembeek-Oppem
02-731 43 31

Tot 10 februari, donderdag tot zondag, 19.00-24.00

Craboucha door Gaël Dejonge
Tat Art Gallery,
Kalenbergstraat 9, Dilbeek
02-569 56 17

Van 23 februari tot 1 april, doorlopend

Commitment, zie pag. 17
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Van 3 maart t.e.m. 1 april, doorlopend

Vrouw door Lieve Blancquaert
cc de Bosuil,
Witherendreef 1, Jezus-Eik
02-657 31 79

VOORDRACHTEN

Maandag 5 februari, 19.30-22.00
Toegankelijk Reizen

Parochiecentrum Sint-Pieter,
René Balléstraat 6,
Sint-Pieters-Leeuw
016-23 51 61

Dinsdag 6 februari, 20.00

Van de Camino naar Santiago de Compostella
cc Den Horinck,
Noorderlaan 20, Asse-Zellik
02-466 78 21

Vrijdag 9 februari, 20.00

Diareportage over niet gekende tuinen in Duitsland
ccc Kasteel Coloma,
J. Depauwstraat 25,
Sint-Pieters-Leeuw

Maandag 12 februari, 20.00

Reisreportage 'Oman, het sultanaat van de wierook'
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Dinsdag 13 februari, 14.00

Oncologische revalidatie
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

Donderdag 15 februari, 20.00

Reisreportage 'Oman, het sultanaat van de wierook'
cc Wauterbos,
Wauterbos, Sint-Genesius-Rode
02-380 49 39

Vrijdag 16 februari, 20.00

Diavoorstelling - Marrakech
cc Felix Sohie,
Gemeenteplein 39, Hoeilaart
02-657 23 09 (Paul Vanloo)

Woensdag 28 februari, 20.00

Beklimming van de Jebel Toubkal
cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek
02-466 20 30

CURSUSSEN

Vanaf 5 februari, 18.45-19.45

Cursus 'Disco-solo'
cc Het Bolwerk,
Olmstraat, Vilvoorde
02-270 97 01 (VIDAK)

Maandag 5 februari, 20.00

De rechten van vrijwilligers
cc Felix Sohie,
Gemeenteplein 39, Hoeilaart
02-657 05 04

Vanaf 7 februari, 13.30-16.30

Horen zien en schrijven
cc de Meent,
Gemeenveldstraat 34, Beersel
02-359 16 00

Vanaf 7 februari, 14.00-16.00

De Joden en de Lage Landen
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-269 01 43 (Marc Van Hoof)

Vanaf 9 februari, 14.00-16.00

Evolutie van de mens als gelukszoeker
cc Den Blank,
Begijnhofplein 11, Overijse
02-687 56 65 (Gerard Charlier)

Maandag 12 februari, 20.30-22.30

Nieuw samengestelde gezinnen
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Maandag 26 februari, 20.30-22.30

Omgaan met tieners
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Dinsdag 27 februari, 13.30

Waarnemen is een begin...
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Dinsdag 27 februari, 19.30

Intiem waarnemen
cc Strombeek,
Gemeenteplein, Grimbergen
02-263 03 43

Dinsdag 27 februari, 9.30-16.30

Introductiedag: hulpverleners en secundaire traumatisering
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
02-460 73 24

Donderdag 8 februari, 14.00

Plateauwandeling in Terlanen
Start aan parking kerk van
Terlanen, Overijse
050-62 01 46 (NGZ)

Zondag 11 februari, 14.00

Pré-Valentijntocht
Start aan parking Ganzepootvijver,
Duboislaan, Hoeilaart
050-62 01 46 (NGZ)

Zondag 11 februari 2007, 9.00

Wintervogels in de IJzervallei
Start aan parking cc Westrand,
Kamerijklaan, Dilbeek.
0474-41 48 25 (M. Bruneel)

Donderdag 15 februari, 14.00

Schone-Eikwandeling
Start aan parking Ganzepootvijver,
Duboislaan, Hoeilaart
050-62 01 46 (NGZ)

Zondag 18 februari, 14.00

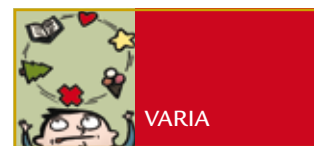
Valentijnswandeling
Start aan eindstation tram 44,
Leuvensesteenweg, Tervuren
02-769 20 81 (Toerisme Tervuren)

Donderdag 22 februari, 14.00

Voerwandeling te Vossem
Start aan parking, begin van
Smisstraat, Vossem
050-62 01 46 (NGZ)

Donderdag 1 maart, 14.00

Wijnbronwandeling
Start aan parking cc de Moelie,
St. Sebastiaanstraat 14, Linkebeek
050-62 01 46 (NGZ)

Zaterdag 24 februari, 11.00-19.00

Zondag 25 februari, 10.00-18.00
Asia Fair
cc de Zandloper,
Kaasmarkt 75, Wemmel
052-37 47 97 (Belasia)

Zaterdag 3 maart, 14.00-03.00

vs Sterrenkijkgdag
Volkssterrenwacht MIRA vzw,
Abdijstraat 22, Grimbergen
02-269 12 80

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 maart 2007 tot 4 april 2007 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 1 februari a.s. U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be. U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres: Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand. Het cursusaanbod wordt mee geselecteerd door Arch'educ, het vroegere Vormingplus Halle-Vilvoorde. Info: www.archeduc.be.

Karen Hiergens

In onze reeks over het verenigingsleven in de rand zijn we toe aan het sluitstuk. Vier afleveringen lang hebben we verschillende mensen aan het woord gelaten die van ver of heel dichtbij te maken hebben met dat middenveld. In deze slotaflevering leggen we enkele van hun opmerkingen voor aan de Verenigde Verenigingen, de spreekbuis van het middenveld in Vlaanderen.

TEKST Klaartje Van Rompaey | FOTO Filip Claessens

Mensen samenbrengen is het belan

De Verenigde Verenigingen zijn het netwerk bij uitstek van de verschillende middenveldorganisaties in Vlaanderen. Als er één instantie is die weet wat er reilt en zeilt in het Vlaamse verenigingsleven, is het deze wel. 'Wij vinden het zo belangrijk dat het verenigingsleven ondersteund en versterkt wordt, omdat we erin geloven dat het middenveld vorm geeft aan de samenleving', legt Karen Hiergens uit. 'Het doel van verenigingen is in de eerste plaats mensen samen te brengen. Het is een oefenplek voor democratie: mensen worden er mondig gemaakt, ze kunnen hun frustraties luchten, ze ontmoeten er anderen en andersdenkenden, de verenigingen nemen mensen op sleeptouw die niet meer mee kunnen, enzovoort. Er zijn

ontelbare redenen waarom mensen zich verenigen, maar het allerbelangrijkste blijft natuurlijk dat het gewoon tof is, dat mensen er plezier aan beleven. Uit studies is gebleken dat mensen die verenigd zijn veel positiever staan tegenover de politiek en de maatschappij en minder angst hebben.'

Leren omgaan met verandering

Karen Hiergens herkent veel van de opmerkingen die in deze artikelenreeks naar boven zijn gekomen. 'Verenigingen hebben op de een of de andere manier altijd centraal gestaan in de maatschappij. Ze staan tussen, naast en zijn verweven met de overheid en het bedrijfsleven. Maar een samenleving evolueert en het verenigingsleven moet een manier vinden om met veranderingen om te

gaan. Dat worden de grote uitdagingen waar het verenigingsleven voor staat. De vergrijzing, de globalisering, de meertaligheid en de diversiteit, het zijn maar enkele van de grote thema's waarmee de maatschappij en bijgevolg ook het middenveld nu en in de toekomst te maken krijgen. Als spreekbuis en trefpunt van het verenigingsleven in Vlaanderen proberen wij samen met de verenigingen uit te zoeken op welke manier zij een antwoord kunnen bieden op onze veranderende maatschappij.'

Karen beseft dat de uitdagingen niet eenvoudig zijn, maar ze gelooft wel in de veerkracht van het middenveld. 'Het verenigingsleven heeft in het verleden al genoeg bewezen dat het mee wil en kan met zijn tijd. De klassieke zuilenverenigingen van in de tijd van

mijn grootouders hebben toch een hele metamorfose ondergaan toen de samenleving “ontzuild” werd. De Verenigde Verenigingen willen ook actief mee bouwen aan manieren om met die nieuwe thema’s om te gaan. ‘We zijn bezig met een *Kom uit uw Kot*-campagne. Dat is een participatiecampagne waarin we samen met verenigingen werken en antwoorden zoeken op de problemen waarmee zij te kampen hebben. We doen dat op een kleinschalige manier, van mens tot mens.’

Professionalisering noodzakelijk kwaad

In deel één van deze reeks signaleerde directeur Werner Godfried van Vormingshogeschool Arch’educ een tendens naar professionalisering bij de verenigingen in Halle-Vilvoorde. De tijd dat de boekhouding van een vereniging zich beperkte tot wat bankbiljetten in een sigarenkistje is volgens hem voorbij. ‘Dat is een algemene tendens onder impuls van nieuwe regels en wetgeving’, zegt Karen Hiergens. ‘Op zich vind ik die professionalisering wel een goede zaak. De verenigingen gaan daardoor bewuster om met hun werking, die nu iets doordachter en meer gestructureerd verloopt. Maar die professionalisering mag niet ten koste gaan van wat ik noem ‘amateuristisch engagement’. Daarmee bedoel ik het iets lossere engagement van vrijwilligers die wel af en toe wat tijd hebben om in hun vereniging te investeren, maar niet voortdurend. Dat professionalisme is een noodzakelijk kwaad in het verenigingsleven, het is een middel om de werking gesmeerd te doen verlopen, maar het mag geen doel op zich worden.’

uit de getuigenissen in de tweede aflevering van deze reeks. Dat weet ook Karen Hiergens. ‘Je mag niet vergeten dat de achtergrond van elke vereniging heel anders is. Net als bij individuen moeten verenigingen netwerken en contactpersonen vinden om te kunnen communiceren. In die communicatie moeten ze dan ook nog eens de juiste “taal” gebruiken om anderen en andersdenkenden aan te kunnen trekken.’ Karen benadrukt wel dat er hoe langer hoe meer pogingen tot toenadering tot stand komen. In de *Kom uit uw Kot*-campagne werken de Verenigde Verenigingen

‘Mensen die verenigd zijn, staan veel opener tegenover de maatschappij en hebben minder angst’

zelf ook nauw samen met het Vlaams Minderhedenforum om tips te kunnen geven aan de verenigingen aan de basis. ‘Ik merk dat veel verenigingen aanvoelen dat diversifiëring een feit is en manieren zoeken om dat te verwerken in hun activiteiten en communicatie. Die diversifiëring moet op termijn verder kunnen reiken dan exotisme. Het is niet voldoende om zo nu en dan een salsa-avond of een uitheemse kookcursus te organiseren. Verenigingen kunnen zulke activiteiten wel aangrijpen om op basis daarvan langzaam te werken aan een structurele samenwerking met allochtonen of allochtone organisaties.’

Tegelijkertijd wil Karen waarschuwen voor een groot misverstand inzake diversiteit. ‘Ik wil toch even benadrukken dat abso-

gische of levensbeschouwelijke invalshoek. Veel verenigingen combineren verschillende van die bindende elementen, denk maar aan een christelijke jongerenvereniging, de socialistische vakbond, een vrouwelijke sportclub, enzovoort. Kruisbestuiving is dus mogelijk, maar openheid is het sleutelwoord. Het is een voortdurende oefening tussen eigenheid en andersheid.’

Jong engagement

De derde grote uitdaging voor het verenigingsleven is de vergrijzing van de samenleving. ‘Het is een feit dat de vergrijzing voor veel verenigingen een echt probleem begint te worden. Niet alleen is het voor sommige verenigingen moeilijk om aansluiting te vinden bij de leefwereld van jongeren. Maar organisaties moeten zich ook gaan heroriënteren naar die nieuwe grote groep van actieve vijftigplussers. Het is echter een fabeltje dat jongeren zich niet meer engageren of geïnteresseerd zijn in het verenigingsleven. Een studie over het maatschappelijke middenveld van socioloog Elchardus toont aan dat het engagement van jongeren niet minder is dan dat van oudere mensen. Alleen tonen zij een ander soort van engagement: het is vaker eenmalig of slechts tijdelijk. Voor de sms- en internetgeneratie moet het allemaal wat sneller gaan. Jongeren doen andere activiteiten, komen eerder ad hoc bijeen, nemen minder vaak bestuursfuncties op, enzovoort.’

Hun ervaring op het terrein leert de Verenigde Verenigingen dat er bij de verenigingen in Vlaanderen een sterke wil heerst om mensen uit hun kot te halen en samen te werken met andere verenigingen rond de the-

griekste doel

Tussen eigenheid en ‘andersheid’

In deel twee en drie hadden we het over de diversiteit van het verenigingsleven in de rand. Ook op dat vlak is er nog veel werk aan de winkel. ‘Diversifiëring is inderdaad één van de grote uitdagingen. En dat gaat veel verder dan enkel culturele diversiteit. Als wij het met verenigingen hebben over diversifiëring, praten we ook over de verschillen tussen mensen op het vlak van leeftijd, inkomen, seksuele geaardheid, religie, mobiliteit en geslacht. Hoewel sommige verenigingen nog de neiging hebben om vooral met zichzelf bezig te zijn en daardoor hun omgeving wat uit het oog verliezen, merken we dat het besef groeit dat diversifiëring ook voor hen een uitdaging is.’

Dat het niet zo simpel is om een divers ledenbestand uit te bouwen, bleek duidelijk

lute diversifiëring niet mogelijk en zelfs niet wenselijk is. Mensen mogen zich verenigen op basis van hun culturele identiteit. Marokkanen voelen zich bijvoorbeeld thuis in een Marokkaanse vereniging, net zoals een sportliefhebber bij een sportvereniging is aangesloten. Verenigen gebeurt op basis van verschillende criteria. Dat kan een gemeenschappelijke doelstelling zijn, zoals sport of ontwikkelingssamenwerking, maar er zijn ook verenigingen van mensen die een gemeenschappelijke eigenheid hebben en/of zich in een gelijkaardige maatschappelijke situatie bevinden. Ik denk bijvoorbeeld aan vrouwenverenigingen, ouderenverenigingen, verenigingen van allochtonen, van armen, van holebi’s. En er zijn ook verenigingen van mensen met een gemeenschappelijke ideolo-

ma’s die hen allen bezighouden. ‘De verenigingen zoeken naar het goede antwoord om met die diversiteit, globalisering, vergrijzing, enzovoort om te gaan volgens hun eigen mogelijkheden, tempo, eigenheid en thematiek. De ene vereniging slaagt er al makkelijker of sneller in dan de andere om aansluiting te vinden. Als overlegplatform, adviesorgaan en organisator willen de Verenigde Verenigingen ervaringen uitwisselen en het verenigingsleven daarbij ondersteunen.’ □

Info

Verenigingen vinden de tips van de Verenigde Verenigingen op www.komuituwkot.be.

‘Ontnederlandsing’. Dat ik dat rake woord en handige begrip nog niet heb gehanteerd! Nu is onderwijsminister Vandenbroucke mij voor geweest, de slimmerik, altijd de eerste van de klas. Met hem buigt een denktank zich over die ‘ontnederlandsing’, zijnde de toevloed van anderstalige leerlingen naar de Vlaamse scholen – wat van ‘ontnederlandsing’ een beladen begrip maakt, terwijl het mij toch positief in de oren klinkt.

TEKST Brigitte Raskin | FOTO Patrick De Spiegelaere

Right, left, changez, andere kant

Misschien heb ik niet goed opgelet in mijn dagblad en kwam ik daarom het woord ‘ontnederlandsing’ pas voor het eerst tegen in de RandKrant van januari 2007. Maar hoedanook is het woord vrij nieuw en ben ik niet de enige die het pas heeft opgevangen sinds de Vlaamse onderwijsminister, die ook bevoegd is voor de rand, het hanteert. ‘Ontnederlandsing klinkt al heel wat anders dan verfransing’, zei Frank Vandenbroucke op een colloquium over de rand. Zijn uitspraak zinderde na in een verhelderend artikel van Guido Fonteyn in het 11-januarinumnummer en blijft door mijn hoofd dansen op een opgewekt wijsje. Joepjee, eindelijk schot in de zaak!

Ik heb het immers al altijd gezegd en ben de minister dus toch voor geweest. Hier zie, in de RandKrant van maart 2006, waarbij ik met ‘internationalisering’ de ‘ontnederlandsing’ vergroot van de Vlaamse scholen tot de Vlaamse rand: ‘Naast het aanslepende probleem van de verfransing is het interessantere fenomeen van de internationalisering opgedoken. Maar daar staan de hoofden in de randgemeenten nog niet naar – boventallige Franstalige titels in een bibliotheek, uitsluitend Nederlandstalige formulieren, tweetalige of eentalige misvieringen benemen voorsnog het uitzicht op de Europese toekomst in de Vlaamse randgemeenten.’ In mijn klad had ik overigens geschreven dat de verfransing ‘al lang achterhaald’ is door de internationalisering, maar dat leek me te voortvarend gezegd. En hier nog zie, februari 2006: ‘De Vlaamse regering wil warempel wat kromgroeide rechtstrekken. Dat móét, volgens mij vooral niet om van het randleven een ouderwets onderonsje van eigen volk te maken,

wel om de (nu hobbelbobbelige, want dus kromgegroeide) basis te effenen waarop de internationale samenleving rond de hoofdstad zich harmonischer kan ontwikkelen dan tot nu toe het geval was.’ Enzovoorts, want ik dring al sinds 1996 op hetzelfde aan: laten we ons meer concentreren op de internationalisering of wat nu ‘ontnederlandsing’ heet dan op de verfransing, ook omdat het ene actueel en acuut is en het andere ballast van het verleden.

Vandenbroucke concentreert zich intussen inderdaad op de ontnederlandsing en countert die met, jawel, vernederlandsing. Uitgangspunt: de Vlaamse rand is officieel Nederlandstalig. Vaststelling: die rand huisvest een toenemend aantal anderstaligen. Sterk vermoeden: die anderstaligen willen vanzelfsprekend Nederlands kennen. Intentie: hen daarbij helpen, vooral op de ‘scharniermomenten’ dat ze zich in een school inschrijven, een baan zoeken, een woning kopen of huren. De minister concentreert zich daarbij niet op onwillige Franstaligen (de pot op met hen – schrijf ik, want hij zegt dat diplomatieker) en wel vooral op laaggeschoolde, werk- of huisvestingzoekende anderstaligen.

Resten de welwillende Frans- en anderstaligen die niet laaggeschoold zijn en een baan en huis hebben. Laat me over hen ook mezelf herhalen en focussen op fitnesscentrum De Watermolen in Overijse, een Vlaamse onderneming. Er komen daar vele anderstaligen over de vloer en misschien evenveel Frans als Nederlandstaligen (de Nederlanders inbegrepen). De anderstaligen willen er zich behalve fit ook goed voelen en zie: zelfs de Amerikanen kennen (soms meer dan) voldoende Nederlands. Zodat het geen must en

wel een amusante attentie is dat een Vlaamse lesgeefster haar aerobicsgroep drietalig commandeert, zo van ‘right, left’ en ‘changez’ en ‘andere kant’, of ‘les fesses’ en ‘hondjes’ (voor oefeningen van respectievelijk billen en dijen). Zodat de anderstaligen het Nederlandstalige karakter van De Watermolen probleemloos accepteren en wensen dat het er in de hele Vlaamse rand even gemoedelijk aan toe zou gaan.

‘Dat zou ideaal zijn,’ verzucht ik samen met hen, maar ik voeg er alert aan toe dat de maneges in de streek dan ook een voorbeeld mogen nemen aan het fitnesscentrum. Zij zijn immers nog altijd bolwerken van verfransing, waar Vlamingen zich niet goed (laat staan thuis) voelen. En reken maar: geen anderstalige die niet weet wat ik bedoel.

‘Ooit,’ beloof ik hen, ‘zal Overijse zo attent zijn zich gewoon te presenteren als een gemeente in de provincie Vlaams-Brabant, zonder daar zoals nu uitdrukkelijk aan toe te moeten voegen dat het “een ééntalig Vlaamse gemeente zonder taalfaciliteiten” is.’

In aanloop tot die mooie toekomst countert Vandenbroucke op zijn manier de ontnederlandsing met vernederlandsing, spreken de gesettelde anderstaligen in de rand (Franstaligen inbegrepen) uit zichzelf voldoende Nederlands, roepen wij al eens ‘changez’ en maken hij en zij en wij ieder extremisme overbodig.

PS Met dien verstande dat we de taalfaciliteiten afschaffen, wegens ook overbodig. □

Ruimtelijke poëzie van architect Albert Bontridder

De Vlaamse overheid heeft onlangs de privéwoning van architect Albert Bontridder (°1921) in de Lequimelaan in Sint-Genesius-Rode beschermd als monument. Ook enkele andere woningen van Bontridder, o.m. de woning Marcel Wittmann in de Bruinborrelaan in Meise, de woning Van Der Schueren in de Middenlaan in Kraainem, de woning Robert Wéry in de St-Annalaan in Sint-Genesius-Rode en de woning Van De Vaeren in Herent, werden beschermd.

TEKST Paul Geerts | FOTO'S Kris Mouchaers

In zijn eigen woning, gebouwd in 1959 en het jaar daarop al bekroond met de Van de Venprijs, heeft Bontridder gestalte gegeven aan zijn ideaal van een moderne woning, zo heet het in het klasseringsbesluit. Een ideaal dat, in de woorden van de architect, 'rekening houdt met de menselijke morfologie en hem wil verlossen uit een verkeerd gebouwd universum'. De plattegrond beschrijft een onregelmatige rechthoek in U-vorm rond een centrale patio, en wordt bepaald door diagonale uitsprongen en versnijdingen. In het interieur wordt het intieme ruimtegevoel en de intense betrokkenheid met de omringende tuin ondersteund door een sober maar warm materiaalgebruik.

Verstarring vermijden

De woningen die Bontridder vanaf de jaren '50 ontwierp, meestal samen met zijn partner Jacques Dupuis, die beschouwd wordt als de belangrijkste naoorlogse architect in Wallonië, zijn opgevat als organismen die vorm krijgen in wisselwerking met hun natuurlijke omgeving. Ze worden gekenmerkt door een

vrije, informele geometrie. Bontridder zette zich af tegen de heerschappij van de rechte hoek, 'niet uit gebrek aan discipline maar om fysieke en morele verstarring te vermijden, uit een verlangen om te ontvangen en aan te bieden'. In die zin kan hij worden gezien als de Belgische evenknie van Frank Lloyd Wright (USA), Alvar Aalto (Finland) en Gunnar Asplund (Zweden).

Andere belangrijke gebouwen die hij ontwierp of waaraan hij meewerkte waren o.m. de Modelwijk op de Heizel, enkele Expo '58-paviljoenen, de faculteit menswetenschappen van de vub en de universitaire campus van het Sart-Tilman te Luik.

Disciplines verzoenen

Twee jaar geleden wijdde het Civa (het Internationaal Centrum voor Stad, Architectuur en Landschap) in Brussel nog een retrospectieve tentoonstelling aan Albert Bontridder en vorig jaar verscheen een monografie over het werk van deze dichter-architect. Want Bontridder is niet alleen architect, hij is ook, en misschien zelfs op de eerste plaats, dichter.

Hij behoorde, samen met o.m. Jan Walravens, Ben Cami, Remy Van de Kerckhove, Marcel Wauters, Hugo Claus en L.P. Boon, tot de redactie van het literaire tijdschrift *Tijd en Mens*. Willy Roggeman noemde hem zelfs de 'boeiendste, de volledigste dichter in Vlaanderen sedert *Tijd en Mens*'. Hij werd voor zijn dichtwerk bekroond met de *Arkprijs van het Vrije Woord* (1957), de *Dirk Martensprijs* (1970) en de *Jan Campertprijs* (1972).

Veel van zijn woningen heeft Bontridder trouwens ontworpen voor zijn vrienden schrijvers. Hij tekende de woningen van o.m. L.P. Boon, Marcel Wauters en Marc Galle. Voor Hugo Claus ontwierp hij een futuristisch schrijverspaviljoen dat echter nooit gebouwd werd.

'Als dichter én als architect verzet Bontridder zich tegen de massificatie en uniformisering in de moderne maatschappij', schrijft literair criticus Hugo Bousset. In een recent interview drukte Bontridder zelf het zo uit: 'Architectuur en poëzie zijn gemaakt voor dezelfde mensen. Ik probeer beide disciplines te verzoenen. Mijn formule is: architectuur moet zijn poëzie hebben en poëzie moet geconstrueerd zijn.'

In datzelfde interview zei Bontridder ook: 'De niet-coherente relatie tussen architectuur en poëzie, en ook tussen een Vlaams en Waals cultuurgedachtengoed heeft me altijd geïntrigeerd. Want ik behoorde tot beide groepen. Maar beide groepen kenden elkaar in Belgische middens niet en willen elkaar nog steeds niet kennen. Waalse dichters moeten van Vlaamse niets hebben en omgekeerd. Voor architectuur is dat wat minder scherp, maar toch ook zo.' □

De rand behoort tot de dichtst bebouwde gebieden van Vlaanderen, wat niet wegneemt dat hier nog aardig wat dier- en plantensoorten voorkomen. In deze elfdelige natuurreeks laten we per aflevering minstens één plant- en diersoort de revue passeren, waarbij de soortkeuze is afgestemd op het seizoen. Er wordt ook vermeld waar de besproken dieren en planten mits een dosis geluk nog te zien zijn, want de natuur is immers geen etalage.

TEKST Herman Dierickx | FOTO'S Vildaphoto

Vlinders zoeken in de winter, goed gek?

De bosuil

We weten allemaal dat hét seizoen bij uitstek om vlinders te observeren de zomer is. Dat het soms ook eens anders kan, bewijst de bloedmooie sleedoornpage, een dagvlinder die zelfs nog in 'onze' rand voorkomt. Jammer genoeg laat dat beestje zich niet zo vaak zien omdat hij meestal hoog in de toppen van struiken en bomen zit zodat je hem maar zelden kunt bewonderen. Ik ben er vast van overtuigd dat maar enkele van onze lezers er ooit een in levende lijve heeft gezien.

Eitjes in een vork

Jarenlang ging men ervan uit dat de sleedoornpage erg zeldzaam of uitgestorven was in veel (natuur)gebieden, maar exacte cijfers ontbraken. Tot een pientere geest op het lumineuze idee kwam om de levensloop van het dier eens goed te analyseren. Hij of zij kwam tot de vaststelling dat het ondoenbaar is de vlinders op te sporen in de zomer, want je krijgt dan hooguit de wijfjes op lagere hoogte te zien als ze op zoek zijn naar een geschikte plek om eitjes af te zetten. Dat gebeurt immers op jonge sleedoornstammen, pakweg op een hoogte tussen 1 en 2,5 meter boven de grond. De eitjes worden gelegd in de nazomer, maar ze komen pas uit in de lente, als de sleedoorn zich tooit met lekker mals groen voor de rupsen. Het eitje overwintert dus aan de struik, en dat is de gelegenheid om het op te sporen. Die eitjes zijn weliswaar onogelijk klein, maar toch zijn ze met het blote oog te zien als je maar weet waar je moet zoeken. De vork van tweejarig hout is de meest uitverkooren plaats, maar daarnaast zijn er nog andere plekjes waar specialisten gaan zoeken. Laat het duidelijk zijn dat alleen de struiken van het geslacht Prunus (Pruim) in aanmerking komen. De rupsen van de sleedoornpage leven

immers alleen op enkele wilde pruimensoorten: als die niet aanwezig zijn in het landschap kom je dus ook deze vlinders niet tegen in de onmiddellijke omgeving, tenzij het om een verdwaald of zwervend exemplaar gaat.

Bij het zoeken naar de eitjes moet je alleen de zonnkant van een sleedoorstruik of -haag bekijken omdat de zon ervoor zorgt dat de eitjes worden uitgebreed, wat dus niet kan aan de schaduwzijde. Een en ander toont aan dat we hier wel degelijk met een delicaat insect te doen hebben. Tot vandaag zijn ze in de rand al zeker waargenomen in het domein van Gaasbeek (topografische kaart: NGI 31/5-6) en de Wolfspuiten te Dilbeek (topografische kaart: NGI 31/1-2). Net buiten de rand, op een paar honderd meter van de grens met Vilvoorde, zijn er ook geteld in de Dorent, op het grondgebied van Eppegem-Zemst (NGI 23/7-8).

'De bosuil is strikt monogaam. Alleen als één van beide partners sterft, gaat de overblijver op zoek naar nieuw gezelschap'

Nachtelijke jager

Van een heel ander kaliber is de bosuil die in de rand de grootste en meest algemene uilensoort is. In tegenstelling tot wat je zou denken, leeft hij niet alleen in bossen, maar komt hij eveneens voor in tuinen en parken of zelfs in bebouwd gebied. De enige voorwaarden om zich ergens te vestigen, zijn goede nestgelegenheid en voldoende voedselaanbod. In het eerste geval gaat het vooral om holle bomen of rustige gebouwen, in het tweede betreft het kleine zoogdieren als muizen en ratten. Maar hij lust ook kleine vogels als vinken en musen, terwijl kikkers of salamanders evenmin veilig zijn voor zijn scherpe klauwen.

Rond deze tijd van het jaar hoor je de mannetjes roepen: ze bakenen hun territorium af en zoeken een wijfje als ze er nog geen hebben. Tussen haakjes, de bosuil is strikt monogaam en blijft in principe steeds in hetzelfde territorium. Alleen als één van beide partners sterft, gaat de overblijver op zoek naar nieuw gezelschap. Als je eenmaal het geluid van een mannetjesuil hebt gehoord, vergeet je het nooit meer want geen andere vogel overtreft het qua akeligheid. Het draagt ook erg ver zodat je het zelfs op enkele kilometer afstand kunt horen. Iets later begint de soort al aan de nestbouw en legt het wijfje eieren die ze tegen half maart uitbroedt.

Jagen doet de soort bijna uitsluitend 's nachts, of hooguit in de late schemering. Alhoewel hun silhouet een zeker plompheid vertoont, scheren uilen toch verrassend behendig door de lucht. Jagen doen ze meestal van op een paal of boomtak. Door geduldig

te wachten tot wanneer hij zijn prooi hoort passeren, gebruikt de uil maar weinig energie in het bemachtigen van voedsel.

Zijn perfecte schutkleur maakt hem overdag zo goed als onzichtbaar, vooral als hij zo in een boomvork zit te soezen. Na de mens die vooral zijn leefgebieden vernietigt, is de havik de voornaamste vijand van de bosuil. Hij houdt vooral diens jachtgebied nauwkeurig in het oog om zich als de kans daar is vanaf een boomkruin op de nietsvermoedende uil te storten.

De bosuil komt verspreid voor in heel de rand. Met wat geluk kun je hem dus ook in je achtertuin aantreffen. Hij zit in ieder geval op veel plaatsen in het Zoniënwoud. Luister in deze periode, en dan vooral rond middernacht, naar zijn wat angstaanjagende geluid.

Je komt meer over deze soort te weten in elke goede vogelgids, maar een speciale ver-

melding verdient het fantastische werk 'Uilen van Europa' van Mebs & Scherzinger, ISBN 90-5210-461-1, dat voor een vijftigtal euro te koop is in de betere boekhandel.

Knalgele pionier

Als het seizoen wat mee wil, staat vanaf midden februari het klein hoefblad in bloei. Het is de eerste samengesteldbloemige of composit die zijn knalgele bloemen tentoon spreidt. Omdat het dan nog zo vroeg in het seizoen is, komen de bladeren pas later te voorschijn zodat ze niet meer kunnen bevriezen. De bloemstengel is gemakkelijk te herkennen want er zijn geen planten van dit allooï die in deze tijd van het jaar al bloeien en nog geen bladeren hebben. Bovendien vertoont hij een uniek kenmerk: de stengel zelf is bedekt met kleine, schubvormige blaadjes. Deze plant is een echte pionier en groeit het liefst op plaatsen waar er niet te veel concurrentie is van andere soorten. Je vindt hem langs de weg of op halfbraakliggend en omgewoeld terrein, en of daar dan stenen liggen of wat struikgewas groeit, maakt in feite niet uit.

Deze telg uit het plantenrijk is erg belangrijk voor de vroeg vliegende insecten zoals sommige zweefvliegen- of bijensoorten. Bij mooi weer zie je die dan ook regelmatig landen op de bloemen om er krachten op te doen. De talloze buisbloemen zitten in het midden van het bloemhoofdje, de rand- of lintbloemen logischerwijze aan de rand. Deze laatste hebben een lokfunctie want door hun goede zichtbaarheid vallen ze erg op in het landschap en kunnen insecten ze

dus gemakkelijk terugvinden. Meestal zijn de centrale buisbloemen mannelijk en de randbloemen vrouwelijk. De plant is dus wat men noemt eenhuizig, maar enkel de buisbloemen bevatten nectar en stuifmeel.

Moeder natuur heeft hier wel voor een heel speciale constructie gezorgd om toch vruchtzetting mogelijk te maken. Als er voldoende insecten in de buurt zijn, in een warm seizoen dus, gebeurt die zoals bij de meeste plantensoorten, het stuifmeel blijft aan de insecten kleven en die verspreiden het op de stampers van andere bloemen: klaar is kees! Maar bij guur weer laten de insecten het afweten. Geen probleem, de stuifmeelkorrels die in het midden van de bloem aanwezig zijn (want de centrale buisbloemen zijn mannelijk) worden door de wind verspreid en komen terecht op de stampers van de vrouwelijke bloemen die er allemaal rond staan. Door zelfbevruchting kunnen zich dan toch nog zaden ontwikkelen die moeten zorgen voor het nageslacht. Als de zon de bodem voldoende opwarmt, komen de vruchtbluisjes snel te voorschijn waarmee de plant zijn zaden verspreidt, soms over erg grote afstand.

Maar zelfs zonder zaad is klein hoefblad nog in staat nieuw terrein te veroveren. Het heeft immers tot een meter lange wortelstokken die ondergronds hun weg zoeken naar uitbreiding in de onmiddellijke omgeving. Deze plant is dus echt aangepast om in alle omstandigheden te overleven.

Je vindt hem nog het meest langs de rand van wegen en op braakliggend terrein. Er is geen enkele gemeente in de rand waar hij ontbreekt. Zeker op de braakliggende delen van het industrieterrein Cargovil in Vilvoorde bloeit hij elk jaar massaal. Vanaf de Woluweaan is dat heel goed te zien (NGI 23/7-8). Op de Ring rond Brussel is hij op vele plaatsen te bewonderen in de bermen of op het snijvlak tussen de pechstrook en de wegberm. □

© Rollin Verlinde

Eitje van sleedoorpage

Klein bier met liefde gebrouwen

In 1997 startten Erik De Cuyper en zijn schoonbroer Angelo met een minibrouwerij. Wat begon als een hobby, liep al snel uit de hand door het succes van hun brouwsel. Na drie jaar gaf Angelo er de brui aan omdat het werk teveel tijd in beslag nam. Erik gaf niet op en viert dit jaar de tiende verjaardag van *Boerke*.

TEKST Veronique Verlinden | FOTO'S Filip Claessens

Wat voorheen Eriks garage was, is nu een brouwerij geworden en de vroegere verfcabine is omgetoverd tot een klein café. Erik haalt hier met zichtbaar genoeg herinneringen op aan zijn eerste jaren als brouwer. 'Angelo en ik besloten voor het plezier een brouwerscursus te volgen in Lokeren omdat we allebei grote bierliefhebbers zijn. Thuis knutselden we een kleine brouwinstallatie in elkaar en zo begonnen we te experimenteren. Uiteindelijk brouwen we een biertje waar we best tevreden over waren. Maar de 30 liter die we telkens brouwen, dronken we zelf op. Tot op een dag een biervereniging uit Ternat hoorde over ons nieuw bier. Ze nodigden ons uit en zo legden we onze eerste contacten. Niet veel later begon een lid van die vereniging met een café. Tijdens de opening namen we enkele kratjes bier mee en toen was er geen weg meer terug. Door het groeiende succes besloten Angelo en ik een echte brouwerij op te richten die de naam *Angerik* kreeg, een samenvoeging van onze beide namen. Een naam voor het brouwsel hadden we toen nog niet, tot een klant opmerkte dat je er goed 'boerkes' van moet laten. En *Boerke* was geboren.'

Honderd bakken per maand

Na tien jaar is brouwen nog altijd een uit de hand gelopen hobby. Eriks hoofdberoep blijft garagist, maar alle vrije tijd steekt hij in zijn bier. 'Ik brouw één keer in de maand. Vrijdagavond maal ik de mout en ontsmet ik de ketels. Die vul ik vervolgens met water dat langzaam opwarmt. Het echte brouwproces begint zaterdag, om 5 uur 's ochtends en neemt de hele dag in beslag.' De weekends dat hij niet brouwt, houdt Erik zich bezig met andere facetten van het brouwproces zoals het bottelen, de etikettering en natuurlijk de verkoop. 'Per brouwsel produceer ik 10 hl, wat neerkomt op zo'n 100 bakken bier. Die gaan makkelijk van de hand want de vraag is groter dan het aanbod; ik krijg zelfs aanvragen vanuit Nederland.'

Erik brouwt *Boerke Amber* en *Boerke Donker*. Zelf omschrijft hij zijn bier als bitter en robuust, dat perfect past bij Belgische gerechten zoals stoemp of konijn. 'De typische smaak van *Boerke* is vooral afkomstig van de hop die ik gebruik. De meeste brouwers kiezen tegenwoordig voor gedroogde hopkorrels of voor extracten, maar ik haal mijn hop bij een boer in Erebodegem die hem bio-

logisch teelt. Het probleem bij hop is dat je die het hele jaar in de koelkast moet bewaren, waardoor de kwaliteit ervan afneemt. Het gevolg is dat je steeds meer hop bij het brouwsel moet voegen om de smaak van het bier te bewaren. Maar toch levert het beter bier op.' Eén keer per jaar maakt Erik ook een *Krieken Boerke*. 'Heel populair, want ik gebruik hiervoor echte Schaarbeekse krieken die recht uit mijn eigen boomgaard komen. Het hangt dus van de oogst af hoeveel liter ik kan brouwen.'

Goed gehumeerde klanten

En als hij ooit moet kiezen tussen zijn garage en de brouwerij? 'Dan kies ik voor de brouwerij', zegt hij zonder aarzelen. 'Bier brouwen is mijn passie. Bovendien is het leven van een brouwer veel minder hectisch dan dat van een garagist: je tijd wordt bepaald door het brouwproces waaraan je niets kunt veranderen. En natuurlijk zijn de klanten van een nieuwe brouwer opmerkelijk beter gehumeurd dan die van een garagist.' Om het tienjarig bestaan van de brouwerij te vieren, wil Erik een nieuw bier brouwen. 'Het kriebelt om met iets nieuws naar buiten te komen. Af en toe experimenteer ik wel eens. Die verjaardag is een mooie gelegenheid om een waardige opvolger voor *Boerke* te brouwen.' □

Info

Brouwerij Angerik,
Snakkaertstraat 30, 1700 Dilbeek,
tel. 02-569 33 48 of 02-569 14 00
Tijdens het weekend open voor verkoop

De Vedetten van Vilvoorde is een nieuwe vereniging van enthousiaste feestvierders die het Vilvoordse carnaval nieuw leven wil inblazen. ‘De afgelopen jaren leek het carnaval in Vilvoorde een stille dood te sterven. Elk jaar kwam er minder volk op af en werd de stoet minder lang. Daar willen wij iets aan veranderen. Carnaval is plezant, het is iets wat iedereen aanspreekt én het is een oeroude traditie die niet verloren mag gaan.’

TEKST Ines Minten | FOTO Kris Mouchaers

Carnaval in Vilvoorde krijgt nieuw leven ingeblazen

Het idee voor de vereniging is ontstaan tussen pot en pint, zoals het hoort voor een initiatief dat vooral amusement beoogt. ‘We gaan al jaren met een groep vrienden naar het carnaval en merkten al langer dat de belangstelling afnam. Na de vorige stoet waren we erg teleurgesteld’, vertelt Didier Cortois. ‘De drie overgebleven Vilvoordse carnavalsgroepen zetten zich met hart en ziel in, maar jongerengroepen en jeugdbewegingen bleven weg. Daardoor werd het carnaval op de duur bijna een onderonsje met, door en voor telkens dezelfde mensen.’ De vrienden zaten zich daarover na het carnaval gezamenlijk te beklagen. ‘We zouden er zelf eens onze schouders onder moeten zetten’, vonden ze. Pieter Jacobs: ‘We kwamen er telkens op terug, kregen almaar nieuwe ideeën. Zo zijn de Vedetten gegroeid.’

Weinig moeite, veel plezier

De traditionele Vilvoordse carnavalsgroepen – De Snottebellen, Den Overschot en Belgica – verwelkomden het jonge bloed met open armen. ‘Ze hebben ons goed op weg geholpen’, zegt Johan Claus. ‘Wij wisten vooraf niks over verenigingen en het papierwerk dat je in orde moet brengen als je er één wil oprichten. We konden met al onze vragen bij hen terecht.’ Een beetje goede raad was meer dan welkom, want de Vedetten zijn rijkelijk laat met hun voorbereidingen begonnen. ‘Zo willen we ook aantonen dat je niet fulltime met carnaval bezig hoeft te zijn om er een top feest van te maken’, legt Didier Cortois uit. ‘Met een beetje moeite en een handvol frisse ideeën kom je al ver. Als we dat aan andere verenigingen duidelijk kunnen maken, krij-

gen we het Vilvoordse carnaval zeker weer op de rails. Want veel mensen schrikken net daarvoor terug. Ze vrezen dat ze met hun beperkte tijd en middelen niks leuks kunnen organiseren. Maar voor plezier heb je niet veel nodig. Dat zullen wij bewijzen.’ De groep heeft er onder meer voor geijverd dat de traditionele stoet op zondagmiddag door Vilvoorde zal trekken in plaats van op dinsdagavond, zoals tot nu altijd het geval was. ‘Gezinnen met kinderen, bijvoorbeeld, voelen er niet veel voor om op een ijskoude februariavond op straat te gaan staan. Zondagmiddag zal veel meer volk trekken.’

Pint met een rietje

De drie aanwezige Vedetten herinneren zich de sfeer van het oude carnaval, die ze zo graag terug willen. ‘Iedereen was verkleed, zelfs de toeschouwers. Er waren er die hun pint met een rietje dronken om toch maar hun masker op te kunnen houden.’ Het drietal heeft zelf ondervonden dat je soms wat schroom moet overwinnen om je te verkleed. ‘We zijn het niet meer gewend, maar als je eenmaal de stap zet, merk je dat verkleeden mensen in het bloed zit.’ Als je wil meelopen in een stoet, met een heuse carnavalswagen, heb je een carnavalspaarpotje nodig. De Vedetten organiseerden daarvoor een discoparty. ‘Eerst stonden we in onze glitterpakjes wat ongemakkelijk naar elkaar te grijnzen. Tot we op de fuif arriveerden en merkten dat het een gigantisch succes was. Er zijn meer dan 500 mensen op af gekomen, waarvan het merendeel verkleed. Van wie niet verkleed was, hoorden we vaak dat ze de volgende keer zeker wél wilden meedoen. Zo zie je maar.

Iederéén vindt het fijn om zich te verkleeden, als de juiste sfeer er maar is.’ Voor die sfeer zullen de Vedetten van Vilvoorde en hun collega’s uit de andere verenigingen gegarandeerd zorgen op 18 februari a.s. ‘Roep iedereen maar op om massaal naar onze stoet te komen. Allemaal verkleed!’ □

Info

Carnaval Vilvoorde,
18 februari 2007, 14.30 uur

Karneval in Vilvoorde wird neu belebt

De Vedetten van Vilvoorde, so heißt ein neu gegründeter Verein begeisterter lustiger Brüder, die den Karneval in Vilvoorde neu beleben möchten. ‘In den vergangenen Jahren sah es so aus, als ob der Karneval in Vilvoorde einen stillen Tod sterben würde. Jedes Jahr kamen weniger Besucher, und der Karnevalsumzug wurde immer kürzer. Jetzt wollen wir daran etwas ändern. Karneval ist lustig, es ist etwas, was jeden berührt, und es ist eine uralte Tradition, die nicht verloren gehen darf. Jeder mag es, sich zu kostümieren, wenn nur die richtige Atmosphäre da ist.’ Für diese Atmosphäre werden die Vedetten van Vilvoorde und andere Vereine garantiert sorgen am 18. Februar. ‘Rufen Sie alle dazu auf, massenhaft zu unserem Umzug zu kommen. Alle im Karnevalskostüm!’

Het Sint-Annakasteel in Itterbeek, een verborgen juweel

Te gelegenheid van de tiende verjaardag van vzw 'de Rand' maakte luchtfotograaf Karel Tomeï zo'n 1500 luchtfoto's van de rand. Daaruit werd een selectie gemaakt voor het fotoboek *Rand in Zicht*. We kiezen voortaan elke maand een foto uit dat boek en onze medewerker Paul Geerts geeft daar details bij die de camera niet kan vertellen.

TEKST Paul Geerts | FOTO Karel Tomeï

Wie in het fotoboek *Rand in Zicht* bladert, kan niet rond de vaststelling dat de rand nog heel veel kastelen telt.

Oude versterkte burchten en ridderkasteelen, zoals de ruïnes van het Prinsenhof in Grimbergen, of het imposante waterslot van Beersel dat hoog oprijst uit de drassige Zennebeemden en over de beboste valleien met populieraanplantingen en hellingen met bosjes en boomgaarden uitkijkt over Brussel. Maar vooral zijn er nog vele 'Hoven van Plai-

© vzw 'de Rand'

een nieuwe bestemming gekregen als openbaar park. Mooie voorbeelden daarvan in het boek zijn o.m. de kastelen van Groenenberg in Lennik/Sint-Pieters-Leeuw, van Coloma met zijn rozentuinen in Sint-Pieters-Leeuw, het domein van Bouchout in Meise waar nu de Nationale Plantentuin is gevestigd, en het domein Drie Fontein in Vilvoorde.

Achter hoge muren

Op veel plaatsen zijn die voormalige kasteeldomeinen spijtig genoeg verdwenen en ten prooi gevallen aan de verkavelingsijver. In het beste geval herinneren nog enkele oude bomenrijen aan een glorieuzer verleden.

Maar blijkbaar zijn ook heel wat kastelen bewaard gebleven en worden ze tot op vandaag nog gebruikt als kasteel. Ze zitten verborgen achter hoge muren en hagen, of zijn omringd door een groot park dat hen beschermt tegen al te nieuwsgierige blikken. Alleen vanuit de lucht zijn ze te zien. Onder meer in Overijse, Hoeilaart, Wezembeek-Oppem, Grimbergen, Sterrebeek, Sint-Genesius-Rode en Dilbeek liggen zo enkele prachtige privé-domeinen verborgen. Soms zijn de verkavelingen opgerukt tot vlak bij het kasteel, maar dikwijls liggen ze nog in al hun glorie midden in een negentiende eeuwse landschappelijk park.

Groene oase

Een van de mooiste verborgen juwelen uit *Rand in Zicht* is het neoclassicistisch Sint-Annakasteel in Dilbeek (Itterbeek). Het ligt aan de rand van een schilderachtig vallei

met twee grote vijvers, omringd door een prachtig landschappelijk park van 3 hectare, met veel oude bomen. Het vormt letterlijk een groene oase aan de rand van het dicht bebouwde Dilbeek, en maakt in zekere zin de overgang tussen de drukke Ninoofsesteenweg en het rustige Sint-Anna-Pede. Het is een typisch 'Hof van Plaisantie' dat rond 1860 werd gebouwd en in de jaren '40 van de vorige eeuw ingrijpend werd verbouwd door de industrieel Max Velge. Hij liet rond het kasteel ook een nieuwe, meer 'classicistische' tuin aanleggen. Daarvoor deed hij een beroep op de internationaal befaamde Britse tuinarchitect Russell Page. Die omkaderde het kasteel aan weerszijden met verhoogde terrassen, parterres en groene kamers met een moestuin, bloementuinen, een boomgaardje, een tennisveld... Enkele jaren geleden werd die zone op vraag van de nieuwe eigenaars aangepast door de Belgische tuinarchitect Jacques Wirtz met bijkomende taxushagen, parterres met rozen, een sierlijke moestuin, enz. Ook de oude boomgaard van Max Velge werd gedeeltelijk hersteld. □

Win een boek!

Stuur ons vóór 15 februari een e-mail (randkrant@derand.be) of kaartje (RandKrant, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik) en maak kans op een exemplaar van het boek *Rand in Zicht*. We geven er vijf weg!

santie', chique buitenverblijven uit de 17de, 18de en 19de eeuw, waar de oude landadel, de hoge burgerij en de nieuwe industriële bourgeoisie de vieze en ongezonde stad ontvluchtten om in alle rust te genieten van een zelf gecreëerde geciviliseerde of arcadische omgeving.

Sommige van die kastelen worden vandaag gebruikt als gemeentehuis, zoals het kasteel de Limburg Stirum in Wemmel en het kasteel de Viron in Dilbeek, terwijl (een deel van) de voormalige lusttuinen nu stadsparkjes zijn geworden. Andere kasteeldomeinen hebben

VOORDEELBON € 10

Het unieke beeldverhaal van de Vlaamse rand rond Brussel. Ongeveer 400 onbevangen, inspirerende en verrassende luchtfoto's van de 19 Vlaamse randgemeenten door bekend luchtfotograaf Karel Tomeï. Zo zag u uw gemeente nog nooit. Elke gemeente wordt voorgesteld op 8 pagina's en minstens 20 foto's. In samenwerking met vzw 'de Rand' met steun van de Vlaamse Overheid. Formaat: 29 x 21 cm - 192 blz.

**HAAL MET DEZE VOORDEELBON RAND IN ZICHT
VOOR SLECHTS € 10 BIJ STANDAARD BOEKHANDEL**

SPK DE RAND

9 786999 905465

Winkelwaarde € 19,95. Uw voordeel € 9,95. Actie zonder aankoopverplichting. Actie geldig zolang de voorraad strekt, t.e.m. 31/03/2007. Niet cumuleerbaar met andere kortingen en/of promotionele aanbiedingen. Extra voordeelbonnen kan u downloaden via www.knack.be/actie/derand

Knack

www.knack.be

**Standaard
Boekhandel**

de Rand

www.derand.be

Met steun van de Vlaamse overheid

‘Al onze vrienden zijn Vlamingen’

Malcolm en Andrée (op hun uitdrukkelijk verzoek vermelden we alleen de voornamen van het paar) ontmoetten elkaar in 1981 in het bedrijf waar ze toen beiden werkten. Hij is Brit, zij Franstalige Belgische. Ze wonen al een tijd in Overijse en voelen zich kiplekker aan de Vlaamse kant van de taalgrens. ‘We hebben nooit moeite gehad om ons te integreren’, zo luidt het.

TEKST Ines Minten | FOTO Filip Claessens

Nergens vind je zo’n internationaal gekleurde omgeving als in Brussel en de Vlaamse rand’, vindt Malcolm. ‘Je merkt het als je even de taalgrens oversteekt. In La Hulpe red je het uitsluitend in het Frans, in Overijse daarentegen spreekt iedereen verschillende talen. Je hoort hier Nederlands, Frans, Engels, Duits enzovoort. In Brussel en de rand vind je vanaf 9 uur ’s morgens ook alle kranten die je maar wenst. Zo kan ik perfect het Engelse nieuws volgen en blijf ik bij, ook al woon ik er niet meer. Ook elk type keuken, van Frans over Zuid-Amerikaans tot Afrikaans, is vertegenwoordigd. Wie zich hier als buitenlander niet thuis kan voelen, moet maar gauw weer aan zijn moeders rokken gaan hangen.’

Uit hoffelijkheid

Andrée vult aan: ‘De mensen zijn ook erg ruimdenkend. Wij spreken uiteraard Nederlands als we bijvoorbeeld hier in de gemeente boodschappen gaan doen, want dat is de taal van de streek en die hoor je te respecteren. Maar als je naar een woord zoekt of je zegt nu

en dan iets fout, zal niemand je erop aankijken.’ Malcolm: ‘Ik kende in de jaren 80 veel expats die al langer dan vijf jaar in Brussel en omgeving vertoefden zonder een woord Nederlands of Frans te spreken. Dat vind ik verkeerd. Zodra je weet dat je ergens meer dan twee jaar zult wonen, moet je de taal leren, al was het

‘Zodra je weet dat je ergens meer dan twee jaar zult wonen, moet je de taal leren’

maar uit hoffelijkheid. Weigeren om hun taal te spreken, is ook de enige manier waarop je het met Vlamingen gemakkelijk aan de stok krijgt. En gelijk hebben ze! Wie niet tenminste een beetje moeite doet om zich aan te passen, heeft hier in feite niets te zoeken.’ Onder elkaar spreken Malcolm en Andrée Frans. ‘Toen we elkaar leerden kennen, sprak ik beter Frans dan zij Engels. En het is altijd Frans gebleven. Als je eenmaal gewend bent om tegen elkaar in een bepaalde taal te spreken, voelt het onnatuurlijk aan om te switchen.’

Vriendelijk en betrouwbaar

Malcolm vertoefde een groot deel van zijn loopbaan in het buitenland. Hij bracht een aantal jaren door in Afrika, Italië en Malta. ‘Andrée en ik zagen elkaar daardoor niet elke dag. Misschien is dat wel de reden waarom we nog altijd getrouwd zijn; we kregen niet de kans om elkaar beu te worden’, grapt hij. Ondertussen voelt Malcolm zich in België het best thuis van al. ‘Je zit hier bovendien zo centraal dat je in een mum van tijd overal in Europa kunt geraken.’ Het koppel voelt zich in België vooral tot Vlaanderen aangetrokken. Andrée: ‘Al onze Belgische vrienden zijn Vlamingen. Een echte verklaring hebben we daarvoor niet, het is zo gegroeid. We houden van de sfeer die in Vlaanderen hangt, van de Vlaamse mentaliteit. We zijn er enorm aan gehecht en voelen ons er verwant mee.’ Een klein voorbeeld? ‘Neem nu een restaurantbezoek’, legt Andrée uit. ‘De mensen die er werken doen altijd hun best om het zoveel mogelijk naar je zin te maken, en tegelijk zijn ze heel professioneel bezig. Je voelt je er meteen goed.’ Vlamingen zijn pragmatisch, ernstig, vriendelijk, betrouwbaar en trots op wat ze hebben, oordeelt het koppel. ‘De mensen houden bijvoorbeeld hun huis en tuin in orde, wat bijdraagt tot een aangename leefomgeving’, vindt Andrée.

‘Ik weet wel dat er ook mensen zijn die de EU-expats liever uit Brussel en de rand zouden zien vertrekken’, zegt Malcolm. ‘Hun aanwezigheid drijft de vastgoedprijzen de hoogte in en dat argument klopt natuurlijk wel. Maar de medaille heeft ook een keerzijde, want diezelfde mensen zorgen mee voor een bloeiende plaatselijke economie en dat is eveneens belangrijk voor een samenleving.’ □

‘All our friends are Flemish’

Malcolm, who hails from the United Kingdom, and Andrée, a French-speaking Belgian, met in 1981, when they were working for the same firm. They have lived for a quite while in Overijse and are perfectly happy on the Flemish side of the language border. ‘We never had any problems fitting in’, they tell us. ‘Once you know you are going to live somewhere for over two years you have to learn the local language, if only out of courtesy to the inhabitants.’ Living in Belgium, the couple feel mainly attracted to Flanders. ‘All our Belgian friends are Flemish. We love the atmosphere in Flanders. Flemish people are pragmatic, serious-minded, friendly, reliable and proud of what they have’, according to the couple.